

Vezérigazgató:
Barcs Sándor

MTI

MAGYAR TÁVIRATI IRODA

A szerkesztésért felelős:
Kenyeres Júlia
A kiadásért felelős:
Sugár Lajos

Minden-jog-fenntartásával. Kéziratnak tekintendő. Házilok sorozata.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 189-866.

B 1 kiadás 1951. december 13. 6 óra -- perc

A közlekedési üzenek sztahanovista munkások elvtársi segítségével nyomán egymás után érik el a száz százaléket az eddig elmaradt dolgozók

i Te/Vi/PB. KÖI Li Ik Ie 3 +5

A közlekedés területén is egyre több sztahanovista csatlakozik a Röder-mozgalomhoz.

A Posta Járműtelep

sztahanovistái az átképzősök fölött vállaltak védnökséget. Lengyel István sztahanovista esztorgályos versenyre hívta azokat a szakmunkásokat, akik az átképzősökkel foglalkoznak. A versenyt az nyeri, akinek "védence" a legjobb teljesítményt éri el. A Peto Ferenc sztahanovista gépkocsivezető által patronált Rajnal Ilona már is szép eredményt ért el: gépkocsijával 8.8 százalékos benzintakarítással teszi meg útjait.

Az I.számú Autójavitó Vállalat

sztahanovistái magukévé tették Röder Béla kezdeményezését. Megállapították: ha minden sztahanovista átadja szaktudását két gyengébb teljesítményű dolgozótársának, akkor 10-15 százalékkal emelkedhet az üzem átlaga és nem lesz üzemükben száz százalékon alul teljesítő.

A védnökségi mozgalom már is kiváló eredményeket hozott. Horváth Lajos sztahanovista segítségével Mahala Lajos és Balák Sándor lakatosok teljesítményüket 81, illetve 78 százalékról száz százalék fölé emelték. Még ennél is szebb eredményt értek el Nagy Arpád sztahanovista művezető tanítványai Saiben József és Bánkózi Pál, akik 57; illetve 55 százalékról indulva, ma már norma fölött teljesítenek. A Gyimesi Miklós sztahanovista szerelő által patronált Rádor Jenő is elérte már a száz százaléket. Azelőtt sehogyan sem tudott 86 százalék fölött teljesíteni. Jeddényesnek mutatkozott Jung István sztahanovista szerelő védnöksége is: két "védence", Molnár György és Szemerei János 82, illetve 79 százalékról elérték a száz százaléket. /MTI/

Tizenöt millió forintot takarított meg 1951-ben

i gyr/Fd/PB Kné Ie 4

a Finommechanikai és Forgácsoló Szerszámokat Létesítő Ktsz, amely december 1.-ig teljesítette tervét. A jelentős megtakarítást újítások segítségével érték el. Az újítások közül kiemelkedik a gépi fűrészlapok és a szegmensek /körfűrészre szerelhető lapok/ újszerű gyártása. Az új eljárás lényege, hogy a gyártáshoz használt importgyorsacél egy részét közönséges acéllal helyettesítik. /MTI/ II.

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 2. kiadás 1951. december 13. 6 óra 05. perc

Öt holdon termeszt a pacsai-andornasi "Kossuth" termelőszövetkezet kokszagizt

i 22 NE/MI/15 Mi Bn 4

A Zala-megyei Pacsa község határában folytat társas gazdálkodást közel négyszáz holdon a "Kocsos" termelőszövetkezet 55 tagja. Két év előtt 14 taggal 105 holdon alakult meg a csoport.

A termelőszövetkezet az új gazdasági évben öt holdon termeszt először gumitypangot. Most ősszel egy holdon palántázták ki a kokszagizt, négy holdon tavasszal végzik el a palántázást. A vetőmagot előcsiráztatták és az egy holdon már kipalántázott gumitypang szépen fejlődik.

- Sok munkát ad a kokszagiz gondozása, de kifizetődik - mondja Varga Márton, a gumitypang gondozását végző munkacsapat vezetője. - A Guminövénytermelő Vállalattal kötöttünk szerződést, a gyökér mázsájáért ötszáz forintot, a mag kilójáért hatszáz forintot kapunk. Közepes termésátlag esetén egy holdon meglesz a nyolc-tíz mázsa gyökér és négy-öt kiló mag. Az előcsiráztatott vetőmagot egy méter széles és ötven centiméter hosszú kidegágyba vetették el 6 cm sorkávolságra. A mag 1 cm mélyre került a talajba. Naponta kétszer, reggel és este megöntözték, öntözés után a palánták között, tekintettel arra, hogy a talaj leülepedett, kis pálcikával fellazították, hogy ezzel a növény fejlődését még jobban előmozdítsuk. A palánták sorai között mutatkozott gyomnövényeket esetenként eltávolították. Amikor a kokszagiz fejlődésének abba a stádiumába került, hogy már négy-öt levelet kihajtott, azt szántóföldbe, 40 x 40 cm sor- és növénytávolságra, egy-egy fészekbe négy-öt palántát téve, kiültették. A kokszagiz társas növény és ezért kell négy-öt palántát egy fészekbe ültetni. /MTI/

Uj helyiségekkel bővült a tatabányai Zedánov kulturotthon

i 22 L/Jné/P. Di Bn 4

A tatabányai Zedánov kulturotthon munkájába hónapról hónapra több dolgozó kapcsolódik be. Ezért az új utóbbi időben már szükség volt bizonyult az épület. Az elmúlt heteken három új helyiséggel bővítették a kulturotthont, elhárították a továbbfejlődés akadályát. A megnagyob-

bitott kulturotthonban új olvasótermet rendeznek be és hozzáfoghatnak az olvasóköri szervezéshez. A dolgozók körében különösen népszerű a könyvtár: 1200 kötetből havonta átlag 1100-at kölcsönöznek ki. A bővítés után most emelik a könyvtárak számát is: ebben a hónapban ismertetik és megvitatják Igisev: "Bányászok" és Volosin "Kuznyec: ki föld" című alkotását. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1951. december 13. 6 óra 10 perc

Három Ganz-gyár küzd a "Béke-üzem" megnevezésért

3. lbj/Jné/PL Vár 1e 3 +5

A budapesti üzemek közül három Ganz gyár is lelkesen versenyez a "Békeüzem" címért és ezen belül az egyes műhelyek is el szeretnék nyerni a "Béke-műhely" megnevezést.

A Ganz Villanergyárban

a nagykapcsoló forgácsoló műhely mutat elsősorban példát, miként kell harcolni a "Béke-műhely" és ezen keresztül a "Békeüzem" címért. A nagykapcsoló forgácsoló üzemrészben egyénileg már korábban is jó teljesítményeket értek el a dolgozók. Kiszóztak azonban attól, hogy brigádok alakítsanak, s nehezen ismerték fel a tapasztalatcsere jelentőségét is. A "Béke-műhely" címért indított verseny során a békebizottsági tagok felhívásték a dolgozókat és megnagyarázták nekik, hogy a brigádokban egyéni teljesítményüket tovább fokozhatják, jobban tudják biztosítani az anyag- és szerszámellátást. A békebizottsági tagok munkája nyomán sikerült is megalakítani a nagykapcsoló forgácsoló üzemrészben a 16 tagú brigádot, amelyet Kántor József horizontál esztengelyes, békebizottsági tag vezet. Azóta a forgácsoló részben dolgozók havonta mintegy 80 százalékkal nagyobb eredményt érnek el.

A Ganz Hajógyár

november 1.-től 7.-ig békeműszakot rendezett. Az első békeműszaknak még sok hiányossága volt: nem szervezték meg eléggé a verseny nyilvánosságát, nem beszéltek meg előre a feladatokat a dolgozókkal, a békeműszak eredményeit nem értékelték megfelelően az egyes békebizottságok meg nem voltak elég aktívak a dolgozók segítése terén.

Ezeket a hibákat igyekeznek kiküszöbölni azon a békeműszakon, amelyet december 15.-től 21.-ig rendeznek. A békebizottságokat újjászervezték, most már szívesen harcolt folytatnak a munkafegyelen megszilárdításáért. Az egyes békebizottságok az ebédszünetek alatt "béke-tízperceken" beszélnek meg az időszaki kérdéseket. A békeműszak sikere érdekében a műszaki vezetők vállalták egy-egy nagy munka, így egy-egy hajó építésének patronálását és ennek érdekében megszervezik a meg jobb és folyamatosabb anyagellátást.

A Ganz Vagongyárban

a békebizottságok a sztahanovisták körében a Róder-mozgalmat népszerűsítik. Ennek az eredménye, hogy már 8-10 sztahanovista irásban csatlakozott a Róder-mozgalomhoz. Energia- és áramtakarékosági brigádokat is szervezték a békebizottságok. A 25.-ös alapszervben Markó Gáspár békebizottsági titkár javaslatára békebrigád alakították a gépek karbantartását. /MTI/

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 4. kiadás 1951. december 13. 6 óra 15 perc

Dolgozó parasztságunk a felemelkedés útján

1 D/Fd/Jné D1 Bn + 4

/és emeli

A felszabadulás után a földreform, majd hároméves és ötéves tervünk jelentős mértékben emelte a dolgozó parasztság élet-szintvonalát. Napi demokráciánk nemcsak földet adott a pa-rasztságunk, hanem segítette abban is, hogy a kapott földet megtart-hassa. A bankok államosításával örökre megszűnt a bankuzsora, amely az elmúlt évtizedekben annyi dolgozó paraszt birtokát jutatta dobr-Hogy a múltban milyen szörnyű teherterhelést jelentett a kisbirtokos parasztság számára a bank-uzsora, azt szemléltetően mutatják ezek a adatok: 1952-ben a tíz holdon aluli birtokok 51.6 százaléka terhel-ték adósság, összesen 861 millió pengő értékben. Ebből a teherből eg-kaftsztrális hold területre 621 pengő jutott és csak a kamatterhek a dolgozó paraszt összes pénzbevételeinek 20.6 százaléka voltak el.

Dolgozó parasztságunkat ma már nemcsak, hogy nem fenyeget az eladósodás, a "valpalatnyi föld" dobrakerülésének réme, hanem életviszonyainak állandó javulásával együtt növekszik a rendelkezés-re álló vásárlóerő is. A statisztikai adatok szerint a parasztság ma sokkal többet fordít ruházkodásra, lakberendezésre, művelődésre, mint a múltban. Így például 1951. első negyedében a parasztság aladok ruházatra 30.7 százalékkal, lakberendezési tárgyakra 28.6 százalékkal kulturális kiadásokra pedig 63.2 százalékkal több pénzt költöttek, mint 1950 első negyedében. /TI/

2.200 egészségügyi ismeretterjesztő előadást tartott a Vöröskereszt a harmadik negyedében

1 Bc/Fd/Jné D1 Bn 4

A Magyar Vöröskereszt 1951. harmadik negyedében üzemi és területi szervezeteiben nagy számban tartott egészségügyi ismeret-terjesztő előadásokat. Az előadások a rák, a tbc, és más népbetegsé-elleni küzdelem kérdéseivel, a csecsemőápolás, a környezet-egészség-ügy legfontosabb problémáival ismertették meg a dolgozókat. Az elma-negyedében az állami egészségügyi szervekkel karöltve 2200 egésszé-ügyi ismeretterjesztő előadást tartott a Vöröskereszt. /TI/

"A szocialista egészségügy felé"

1 Bc/Fd/Jné D1 Bn 3

cinnel az Egészségügyi Kiadó brosura formájában megjelo-tette Ratkó Anna egészségügyi miniszter legfontosabb beszédoit. A b-sura a szocialista egészségügy építésével kapcsolatos elvi kérdések ismerteti meg az egészségügyi intézményeknek, a tanácsok egészség-ügy osztályának dolgozóit s utmutatást nyújt az egészségüggyel foglalko-zóknak mindennapi munkájukhoz. /TI/

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 4. kiadás 1951. december 13. 6 óra 15 perc

Dolgozó parasztságunk a felemelkedés útján

1 D/Fd/Jné D1 Bn + 4

/és emeli

A felszabadulás után a földreform, majd hároméves és ötéves tervünk jelentős mértékben emelte a dolgozó parasztság élet-színvonalát. Napi demokráciánk nemcsak földet adott a pa-rasztságunk, hanem segítette abban is, hogy a kapott földet megtart-hassa. A bankok államosításával örökre megszűnt a bankuzsora, amely az elmúlt évtizedekben annyi dolgozó paraszt birtokát jutatta добр. Hogy a múltban milyen szörnyű teherként jelentett a kisbirtokos parasztság számára a bank-uzsora, azt szemléletesen mutatják ezek a adatok: 1952-ben a tíz holdon aluli birtokok 51.6 százaléka terhel-ték adósság, összesen 861 millió pengő értékben. Ebből a teherből eg-kötésmentes hold területre 621 pengő jutott és csak a kamatterhek a dolgozó paraszt összes pénzbevételeinek 20.6 százaléka voltak el.

Dolgozó parasztságunkat ma már nemcsak, hogy nem fenyeget az eladósodás, a "valpalatnyi föld" dobrakerülésének réme, hanem életviszonyainak állandó javulásával együtt növekszik a rendelkezés-re álló vásárlóerő is. A statisztikai adatok szerint a parasztság ma sokkal többet fordít ruházkodásra, lakberendezésre, művelődésre, mint a múltban. Így például 1951. első negyedében a parasztság aladok ruházatra 30.7 százalékkal, lakberendezési tárgyakra 28.6 százalékkal kulturális kiadásokra pedig 63.2 százalékkal több pénzt költöttek, mint 1950 első negyedében. /MTI/

2.200 egészségügyi ismeretterjesztő előadást tartott a Vöröskereszt a harmadik negyedében

1 Bc/Fd/Jné D1 Bn 4

A magyar Vöröskereszt 1951. harmadik negyedében üzemi és területi szervezeteiben nagy számban tartott egészségügyi ismeret-terjesztő előadásokat. Az előadások a rák, a tbc, és más népbetegsé-gek elleni küzdelem kérdéseivel, a csecsemőápolás, a környezet-egészség-ügy legfontosabb problémáival ismertették meg a dolgozókat. Az első negyedében az állami egészségügyi szervekkel tartózkodó 2200 egészség-ügyi ismeretterjesztő előadást tartott a Vöröskereszt. /MTI/

"A szocialista egészségügy felé"

1 Bc/Fd/Jné D1 Bn 3

címmel az Egészségügyi Kiadó brosúra formájában megjele-tette Rátkó Anna egészségügyi miniszter legfontosabb beszédeit. A b-súra a szocialista egészségügy építésével kapcsolatos elvi kérdések ismerteti meg az egészségügyi intézményeknek, a tanácsok egészség-ügy osztályának dolgozóit s útmutatást nyújt az egészségüggyel foglalko-zóknak mindennapi munkájukhoz. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás

1951 december 13 6 óra 20 perc

Asványráró község dolgozói Rákosi Mátyás beszéde után egy nap alatt huszezer forint adót fizettek be

i Vid Kj/Fd/Hné Di Br 3

Asványráró község dolgozó parasztjai az ötéves terv során villanyt, bekötötut és gépállomást kaptak a nép államtól. A község dolgozói nagy örömmel fogadták a beruházásokat, mégis, az állam iránti kötelességüket elhanyagolták: sokan közülük hátralékban voltak az adófizetéssel.

Rákosi Mátyás beszédét egyttesen hallgatták meg a község dolgozói. Mikor Rákosi Mátyás az adótartozásokról beszélt, úgy érezték, hogy szót. Hétfő reggel már nyolc óra előtt felkereste a tanácsot Banyár István középparaszt és kifizette 1300 forint adó tartozását. Mint mondotta: "Ez a legkevesebb, amit megtehetek az állam-ért. Már szérvéltem magam, hogy eddig tartogattam a pénzt és nem fizettem előbb." Hasonló véleménnyel voltak a többi adóhátralékban lévő dolgozó parasztok is. A hétfői napon huszezer forint adót fizettek be a tanácsnak és azóta is állandóan folyik az adó befizetése. /MTI/

Le Oluk is

A kalocsai békebizottságok

+több

i Vid Kj/Fd/Hné Di Bn 4

tagjai jó eredményeket értek el a tanács és a tömegek közötti kapcsolat kiszélesítése, megerősítése terén. Néhány hónappal ezelőtt a városi tanács végrehajtóbizottsága - az építési állandó bizottság javaslatára - elhatározta, hogy téli fürdőt építtet. A fürdő építésében részt vett a város valamennyi békeharcosa. A békebizottságok mindegy kétezer dolgozót mozgósítottak társadalmi munkára és ezzel ezer forintot takarítottak meg népgazdaságunknak. A társadalmi munka nyomán november 7-re befejezték az építési munkálatokat. A munkából különösen kivették részüket a békebizottságok asszonytagjai, akik brigádokat alakítottak és az építkezés befejezése után is továbbfolytatják a fürdő csinosítását, takarítását. /MTI/

A jövő évtől kezdve gépeket és gépalkatrészeket is gyártanak a közlekedési javítóvállalatok

i Ta/Fd/MD KÖI Li Ie 3

A közlekedési építőmunkát meggyorsító és a munkaerőhiánynon segítő kisebb gépeket és gépalkatrészeket, - - - szovjet példa nyomán, ezentúl a közlekedési javítóüzemek gyártják.

Az egyes vasuti-, autó- és mélyépítőipari javító vállalatok már a jövő évben megkezdik a gépek gyártását. A vasuti javító üzemekben elektromos talpfaalávero gépek, talpfafurógépek, sínfurók, sínfűrészek, kavicsostálók, rakók, forgódaruk és gabonaatrakók készülnék majd. A mélyépítőipari javítóban a többi között iszapszívógépeket, árohasó- és kotrógépeket állítanak elő.

A gyártó részleg munkaslétszámának biztosítására átképző tanfolyamok indulnak; a szükséges gépek gyártását nagyrészt a közlekedés területén lévő, kevesebb kihasználtságú gépekkel biztosítják. Ezzel nagy mértékben emelik a gépek kapacitásának kihasználását. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1951 december 13. óra 25 perc

Természettudományos előadásokat indít decemberben a Természettudományi Társulat

i Bc/Fd/Hné Di Bn 4

A természettudományi Társulat decemberben öt előadásból álló előadás-sorozatokat indít Budapesten. A Rákosi Mátyás Kulturházban szerdai, a Rákosi Mátyás Művek Munkásotthonában csütörtöki, a Pamuttextilművek Kulturházában pedig pénteki napon, havonta egy-egy előadást tartanak a legjobb előadók bevonásával. Az előadás-sorozatokra kétforintos bérletet bocsátanak ki. Az előadások résztvevői a bérlet felmutatása mellett díjaztnak vehetik igénybe a társulat 22.000 kötetes könyvtárát és olvasótermét. A Rákosi Mátyás Kulturházban december 19-én rendezik meg az első előadást "Az ultrahang szerepe az iparban" címmel, a Rákosi Mátyás Művek Munkásotthonában december 13-án a rádió-aktivitásról tartanak előadást, a Pamuttextilművek kulturházában pedig december 14-én "Új földtani tudományág a geokémia" című előadással kezdődik meg a természettudományos előadás-sorozat. /MTI/

Az ipari tanulóiskolák kultúrcsoportjai készülnek a Munkaerőtartalékok országos kulturversenyére

i Ki /Fd/Hné Bn 4

A Munkaerőtartalékok országos kulturversenyére egyre több iparostanuló-kultúrcsoport jelentkezik be részvételét. A diósgyőri iparitanulócsoport eddig tíz kulturgárdát, két csasztuska-kórusot és egy zenekart szerepeltetését jelentette be. Özd jovendő szak munkásai nyolc csoporttal vesznek részt a versenyen.

Borsod megyéből eddig már 47 kultúrcsoport jelentette be részvételét. A csoportok munkáját szakképzett művészeti vezetők irányítják. A miskolci Nemzeti Színház művészei közül többen értékes tanácsokkal fejlesztik a fiatalok művészeti készségét a kulturgárdák próbái alkalmával.

A szegedi ITH 150 ipari tanulóiskola 121 személyből álló kultúregyüttese szorgalmas munkával készül a versenyre. December 21-i bemutató előadásukon szeberényi Lehel "Elmozdulnak a hegyek" című regényéből feldolgozott szinderebot adnak elő. A táncsoport a kanasztánccal és a verbunkossal szegedi népi hagyományokat elevenít fel.

Jobb tanulásra a kultúrcsoportokba csak azokat a tanulókat veszik fel, akik megfelelő tanulmányi átlagot érnek el. /MTI/

π

MTI BELFÖLDI HÍRLEI

B 7. kiadás

1951. december 13.

6 óra 30 perc

Mind nagyobb területen folytatnak öntözéses gazdálkodást Tolna-
megye termelőcsoportjai

i vid U/TK/PE Mi Bn 4

A felszabadulás előtt Tolna-megyében csak jelentéktelenül
kis területen folyt öntözéses gazdálkodás. Most, a Tolna-megyei dolgozó parasztság mind nagyobb területen
kezd öntözéssel gazdálkodni, hogy magasabb terméseredményeket érjen
el. Különösen a hároméves terv utolsó és az ötéves terv első évtén-
leijében indult nagyarányú fejlődésnek az öntözéses gazdálkodás. Most
pedig 1950-hez képest az 1952-es évben az öntözött terület 350%-szá-
zalékkal emelkedik, vagyis a megye területén több mint ezer holdat
fognak öntözéssel művelni.

A dunabüdvári "Alkotmány" termelőcsoport 1952-ben husz
holdon, a szárazdi "Arany kalász" termelőszövetkezet ötven holdon,
az ugyancsak szárazdi "Világszabadság" termelőcsoport pedig kilencven
holdon fogja megvalósítani az öntözéses gazdálkodást. Tolna-megyében
minden adottság megvan az öntözés ilyen nagyarányú fejlődéséhez. A
Kapos és a Koppány patakok, a Bió és a Sárviz csatornák, valamint a
Duna és annak Holt-medrei több ezer hold öntözését teszik lehetővé.
Még a legkisebb patakok vizét is felhasználják a termelőcsoportok ön-
tözésre. Így pl. a bonyhádi "Szabad föld" termelőcsoport földjei mel-
lett folyó kis patak vizével tíz hold területet műveltek meg öntözés-
sel. Az így folytatott kertgazdálkodás a csoportnak százötvenezer
forintot jövedelmezett. /MTI/

A jövő évben tudományos kutató munka indul az Állatkertben

i Bb/Vi/PE Mi Bn 4

Egyre szebb és érdekesebb lesz a Fővárosi Állatkert. A most
folyó építkezések hozzájárulnak ahhoz, hogy célszerű csoportosítással
széleskörűen mutassa be az állatok életét, szokásait.

1952. januárjától két kutató vezetésével kü-
lönböző állatkísérletek és megfigyelések folynak majd az Állatkertben.
A kísérletek foglalkoznak az állatok életmódjával, szaporodásával,
háziassalásával, fejlődésével és különböző biológiai kérdésekkel.
Tervszerű gyűjtés indul hazai, ritkán előforduló állatfajták megszer-
zésére. Tervszerűen korszerűsítik az akváriumokat és benépesítik édes-
vizi és tengeri állatokkal. "Hazai környezetben" mutatják be a kígyó-
kat és krokodilokat is. Külön diszhaltenyészítő medencék, kísérleti
állattelepnek létesülnek, melyekből az iskolák és egyéb intézmények
beszerezhetik a kísérletekhez és megfigyelésekhez szükséges állatokat.

/folyt. köv./

TL

MTI BELFÖLDI HÍRDEK

B 8. kiadás 1951. december 13. 6 óra 35 perc

/A jövő évben tudományos. . . folyt./ i Dd/Vi/PE Li Bn

Kibővül az Allatkert növényteni osztálya is. Ezernégyszáz négyszögölön micsurini-kert létesül, ahol bemutatják a növénynevesítés legújabb eredményeit. A bemutatókert érdekessége lesz, hogy az új növények mellett azokat a növényeket is láthatjuk majd, amelyekből az új fajtaikat nevesítették, illetve előállították.

A Fővárosi Allatkert a téli hónapokban sem zárja be kapuit.

/MTI/

Befejezte évi tervét a Lakatosipari Gépgyár

i Iv/He/PE Vár Ie 4

+Igy

A Lakatosipari Gépgyár dolgozói örömmel jelentették Rákosi Mátyásnak, hogy évi tervüket december 7.-én részleteiben befejezték. Tervük sikeres teljesítését nagymértékben segítette az élénk járó dolgozók patronálási mozgalma a gyengébbek felett. Az üzemnek jelenleg hat sztahanovistája van, akik állandóan foglalkoznak az átképzéssel és a tanulókkal. Jaklitsch Ernő sztahanovista vasesztergályos, aki 180-190 százalékra teljesíti előirányzatát, megmagyarázta Ungi Imrének a menetvágás legfontosabb fogásait és ezzel elérte, hogy ma már Ungi is száz százalék fölött dolgozik.

Az üzemben kiváló újításokat is alkalmaztak, amelyekkel előbbre vittek a terv teljesítéséért folyó harcot. Petrasits Ferenc újítása eredményeként a gyár egyik fontos gyártmányát, a hajlítógép alkatrészeit negyedannyi idő alatt készítik. Az újítás lényege, hogy azelőtt a munkadarabnak gyalugéppel egyidőben csak egy oldalát tudták megmunkálni, most az egyetemes marógépre szerelt négykéses berendezéssel egyszerre négy oldalát forgácsolják. A golyós prések gyártásánál vágósablont alkalmaznak s így a menetvágási időt kilenc és fél óráról két és fél órára csökkentették.

A dolgozók vállalták, hogy az év végéig egymillió forint értékű többletermelést érnek el. /MTI/

Közel egymillió forint beruházással

i Inó/Pd/PE Kné Ie

uj légnedvesítő berendezést szerelnek fel még ebben az évben a Hazai Fésűsfonó szelfaktor-fonodájában. Az új berendezés nemcsak az áru minőségét javítja, de a levegő nedvességének szabályozásával óvja a dolgozók egészségét is. /MTI/

MTI BELFÖLDI HÍRDEK

B 8. kiadás 1951. december 13.

6 óra 35 perc

/A jövő évben tudományos. . . folyt./ i Bb/Vi/PE III Ba

Kibővül az Allatkert növényteni osztálya is. Ezernégy száz négyszögölnön micsurini-kert létesül, ahol bemutatják a növénynevelés legújabb eredményeit. A bemutatókert érdekessége lesz, hogy az új növények mellett azokat a növényeket is láthatjuk majd, amelyekből az új fajtaikat nevelik, illetve előállították.

A Fővárosi Allatkert a téli hónapokban sem zárja be kapuit.

/MTI/

Befejezte évi tervét a Lakatosipari Gépgyár

i Iv/He/PE Vár Ie 4

+Igy

A Lakatosipari Gépgyár dolgozói örömmel jelentették Rákosi Mátyásnak, hogy évi tervüket december 7.-én részleteiben befejezték. Tervük sikeres teljesítését nagymértékben segítette az élénk járó dolgozók patronálási mozgalmának a gyengébbek felett. Az üzemnek jelenleg hat sztahanovistája van, akik állandóan foglalkoznak az átképzésükkel és a tanulókkal. Jaklitsch Ernő sztahanovista vasaszerelő, aki 180-190 százalékra teljesíti előirányzatát, megmagyarázta Ungi Imrének a menetvágás legfontosabb fogásait és ezzel elérte, hogy ma már Ungi is száz százalék fölött dolgozik.

Az üzemben kiváló újításokat is alkalmaztak, amelyekkel előbbre vitték a terv teljesítéséért folyó harcot. Petrasits Ferenc újítása eredményeként a gyár egyik fontos gyártmányát, a hajlítógép alkatrészeit negyedannyi idő alatt készítik. Az újítás lényege, hogy azelőtt a munkadarabnak gyalogéppel egyidőben csak egy oldalát tudták megmunkálni, most az egyetemes hárógépre szerelt négykéses berendezéssel egyszerre négy oldalát forgácsolják. A golyós prések gyártásánál vágósablont alkalmaznak s így a menetvágási időt kilenc és fél óráról két és fél órára csökkentették.

A dolgozók vállalták, hogy az év végéig egymillió forint értékű többletermelést érnek el. /MTI/

Közel egymillió forint beruházással

i Iac/Pd/PE Kné Ie

uj légnedvesítő berendezést szerelnek fel még ebben az évben a Hazai Fésűsfonó szellőfaktor-fonodájában. Az új berendezés nemcsak az áru minőségét javítja, de a levegő nedvességének szabályozásával óvja a dolgozók egészségét is. /MTI/

Sedlmayr Kurt előadása a fajtaelőállítás micsurini módszereiről

i Kó/HK/Mk Ni Ki 5 plusz 5

A növénynevelési kongresszus csütörtöki ülésén Sedlmayr Kurt Kossuth-díjas tudós "A fajtaelőállítás micsurini módszerei és újabb hazai eredményei" címmel tartott előadást.

- A magyar növénynevelők a szovjet biológia alapvető tételait magukévá tették - kezdte előadását. - Nincs olyan növénynevelési telepünk, ahol ne igyekeznének szokatlan tételleket alkalmazni és a gyakorlatba átvenni - bár nem mindig helyesen. Elérkezett az ideje, amikor konkrét formában, gyakorlati példán kell megmutatni az új nevelési módszerekkel szerzett eddigi tapasztalatainkat és eredményeinket, de egyúttal nehézségeinket és balul sikerű kísérleteinket.

- Első sorban a répával foglalkozom, elmondva, hogy Magyarországon milyen nehézségekbe ütközött a cukorrépa nevelésének megindítása, a kezdeti sikerek után a beltönyészítés milyen válságba sodorta fajtainkat és hogy osztónőzőn, majd később tudatosan alkalmazott micsurini módszerekkel hogyan sikerült fajtaink életképességét és termőképességét nemcsak helyreállítani, hanem fokozni is.

- A répa egyik legfontosabb kulturnövényünk, amely ugyyszólván szemünk előtt keletkezett a nevelési kezze alatt. Nevelésének páratlan sikere új és hatalmas európai ipar alapját vetette meg és megszüntette gyarmati függőségünket a tengerentúli piacoktól.

- Nem véletlenül tört és mutatott utat a répa a többi szántóföldi növények nevelésének. Az évszázad eleje óta azonban az európai cukorrépa-nevelés holtvágányra futott. A kapitalista rendszerben a hatalmas cukorrépa-vállalatok érdeke olyan univerzális fajta előállítását követelte, amelyeket a környezettől függetlenül, a világon mindenütt sikeresen lehet termelni és magját drágán el lehet adni. Hiábavaló erőlködés volt ez a nem véletlenül esett össze a reakciós mendelista módszerek bevezetésével. Ezek a módszerek a beltönyészítéshez és túlzott formalizmusához vezették a nevelést, ugyanakkor azonban éppen a beltönyészítés és formalizmus rombolta le a fajtaalkalmazkodóképességét és életképességét, a fajtaállandóságra való törekvés pedig elreteszelte a további fejlődés útját. Az ugynevezett "német kiválasztási rendszer" veszedelmes zsákutcába vitte a cukorrépa-nevelést.

- Előttem világos volt, hogy a répa nem lehet kivétel és csak a nagyban természetközeli környezetben végzett nevelés vezetett új, a tájhoz tökéletesen alkalmazkodó fajtaikhoz. A búza, árpa, kukorica és más szántóföldi növények nevelésénél a vak is láthatja, hogy a fejlődő agrotechnikával hogyan javultak a fajtaik. Nehéz volt azonban a cukorrépa-nevelés megindítása Magyarországon olyan időben, amikor először és hasznosabb volt német nevelést cukor- és takarmányrépa-fajtaik elitmagját behozni és elszaporítani, /folyt.köv./

B lo. kiadás

1951. december 13.

12 óra 20 perc

/Scdmayr Kurt előadása... I. folyt./ i Kö/HK/Mk Mi Ni

mint a hazai rögön sokéves, kitartó, következetes munkával hazai fajtákat előállítani. Sem az állam, sem a cukoripar, sem a nagybirtok, sem a nagybirtokosok nem akart hallani a cukorrépa-nemesítésről, így saját erőből kellett nekivágnom a munkának. A kiinduló anyag kiválasztása különös gondot okozott a cukorrépánál. A takarmányrépánál könnyű volt a helyzet, mert Egyházasfaluiban régi tájfalvakban bukkantak, amit ott a parasztok a mendelizmusnak fittyet hányva állítottak elő. Igen könnyűnek látszott ebből a kiinduló anyagból egy új, nagyszerű fajta kiválasztása. Mielőtt azonban a klasszikus nyugati növény-nemesítés-tan szigorú egyedkiválasztásos eszközökkel hozzángyultam a fajtához, elszállt a fajta vitalitása, a termés rohamosan csökkent. Ekkor már keserű tapasztalatok árán megtanultam, milyen veszélyes fegyver a nemesítő kezében a beltényesítés és természetesen, fajtabelüli keresztezéssel helyreállítottam a "Rózsaszínű Béta" takarmányrépa életképességét.

- A cukorrépánál az összehasonlító fajtakísérletekben legjobbnak bizonyult fajták répaát összeültettem, hogy majd a tömeges keresztezésből kiválasszam a kiinduló anyagot. Ez a módszer a mendelizmus szabályainak nagyon is ellentmondott. Az összeültetett répákat összeporoztam. Az eredmény meglepő volt: kiszűnített, életeros, új fajta, a Béta C-242, amely az 1938-ban megindult állami cukorrépa-előkísérletekben, megelőzve a leghíresebb külföldi fajtákat is, élre került. Egy másik kiinduló anyagból keletkezett az Y-19 fajta, amely a cercospora nevű veszélyes cukorrépa-betegséggel szemben is nagy ellenálló képességével tünt ki a Duna-medence cercosporától fertőzött vidékein hamarosan elterjedt.

- A kezdeti siker azonban nem bizonyult állandónak. A látványlag kiváló új törzsek nem váltották be a hozzájuk fűzött nagy reményeket. Alkalmazkodóképességük csökkent, az eredetileg jó fajták kezdték leromlani. Csak újabb keresztezésből kaptunk megint életeros hibridfajtákat, így az Y-19 és C-242 keresztezéséből a cercosporának ellenálló Béta C 53-at, amely ma nemcsak Magyarországon, hanem Ausztriában is a legelterjedtebb cukorrépa fajta.

- A beltényesítés lerontja a fajtát, ezért a nemesítés más, hatásosabb eszközeit kellett találni. Ilyen a heterózis és a párosítás.

- A répánál - ahol kasztrálás /a virágpor-tekét eltávolítás/ nem lehetséges, - a mendelista örökléstan állítása szerint csak akkor lehet heterózis-nemesítés, ha sikerül virágpor-nélküli /pollensteril/ fajtákat találni. Ezzel az elméleti elgondolással szemben már 1939-ben megfigyeltem, hogy egyes takarmány- és cukorrépa fajták szabad keresztezésénél 100 százalékban keresztezett növényeket /hibridet/ kapunk.

S

/folyt.köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 11. kiadás

1951. december 13.

12 óra 20 perc

/Soedmayr Kurt előadása...2.folyt./ 1 Kő/HK/Mk Mi Ni

A répa szabadkeresztezésénél is úrvényesül a szelektív / a bibe által kivál sztott virágpör-szemmol való/ megtormókenyülés, amit Liszenko, Dolgusin és más szovjet tudósok a buza fajtanbelüli és fajtaközötti keresztezésnél felhasználáltak és amit a szovjet biológia elméletileg is megmagyarázott.

- Heterózis-nemesítéssel állítottuk elő a "Rózsaszínű Béta" takarmányröpát, amely évok óta hazai viszonyok között minden más fajtát felülmul, cukorrépánál pedig a C-242-53 és E III. keresztezésből a K-91 fajtát, amely az idei országos fajtakisérletokban első helyre került.

- Meglepő eredményeket értünk el a párostenyésztésnél is, amelynél kikapcsolva a beltenyészést, az anyarépákat nem egyenként különítjük el, hanem páronként válogatjuk el. Olyan új és élet-erős párokat találtunk, amelyek lényegesen felülmulták a keresztezéshez felhasznált fajták életképességét és termoképességét. A heterózisnemesítéssel kombinálva a párostenyésztés biztosítja az új hibridfajták állandó fejlődését.

- A szovjet biológia megismerése, Micsurin és Liszenko tanításai ma már megadják a nemesítő munkájának az elméleti alapot. Nemcsak ösztönösen, hanem tudatosan alkalmazhatjuk a szabad beporzást és irányított nevelést, a távoli alakok keresztezését, a vegetatív megközelítést, amikor két, egymással nem kereszteződő fajtát egy harmadik, a két fajta mindegyikével kereszteződő fajta közvetítésével kereszteznek össze. Az újabb szovjet kutatások, Micsurin és Liszenko munkáinak alapos tanulmányozása új és eddig még nem járt utat mutatnak fajtánk további fejlesztéséhez, új és jobb fajták nemesítéséhez.

Az előadó ezután részletesen foglalkozott az élenjáró szovjet agrobiológia több új nemesítési módszerével, az ezekkel elért eredményekkel és különösen felhívta a figyelmet a szakaszos /stadiumos/ fejlődés tanulmányozásának fontosságára. Végül hangsúlyozta, hogy az új nemesítési módszerek csak akkor lehetnek eredményesek, ha a répa gyártási értékét gyors és pontos laboratóriumi módszer segítségével a nemesítők meg tudják határozni. A cukorrépa-nemesítés részére az általa kidolgozott normáloldat-eljárás lehetővé teszi, hogy megfelelő műszerek segítségével futószalagszerűen meghatározzák a répa cukortartalmát, oldható szárazanyag-tartalmát, átlagos nitrogén-tartalmát és hamutartalmát s ezekből kiszámítsák a tisztasági hányadot és a rosttartalmat.

- Hiába azonban a gondos nemesítői munka - folytatta - ha az elitmag elszaporítása nem történik gyorsan és szakszerűen. Mazlunov szovjet akadémikus megállapítása szerint "a nemesítőnek ügyelni kell fajtájára és foglalkoznia kell vele mindaddig, amíg a fajta magvait a termelésben használják".
/a vegetatív /oltás útján történő/ keresztezés módszerét, az iváros és /folyt. köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 12. kiadás

1951. december 13.

13 óra

perc

/Scalmayr Kurt előadása....3.folyt./ i Ká/Mk/Mk Mi Ni

Ha ma végre hazai nemesítésű cukor- és takarmányrépa-naggal fedezhetjük az ország szükségletét, ha többé nincs szükségünk nyugati répamag-behozatalra, az nem utolsó sorban annak eredménye, hogy a nemesítést nem választottuk el a szaporitástól.

- A hazai répanemesítés odig is figyelmenreméltó eredményekhez vezetett. Új, élterős és ellenálló nemesített magyar fajtáink nemcsak hazánkban, de határainkon túl is bevéltak. Mégis úgy érzöm, csak a munka kezdetén vagyunk: az új módszerek eredményei csak most kezdnek kibontakozni. /MTI/

A tartós fagyok beálltáig fejezzük be a silózást

i Ká/Mk Mi Ni 4 plusz 2

Kormányzatunk több mint 20 millió forintot bocsátott a községek rendelkezésére, hogy ebből az összegből az egyénileg dolgozó parasztok számára közös silókat építsenek. A dolgozó parasztság, megértve a silózás jelentőségét, több mint egymillió mázsa kukoricaszár-ra kötött silózási szerződést. A silózás országsszerte megindult és számos helyen szép eredményekre vezetett. A tabi járásban például 17 ezer köbméter kukoricaszárát és répaszeletet silóztak be. Számos egyéni kezdeményezés és ötlet könnyíti a silózás munkáját. Csajágon a háboruból visszamaradt tankesapdákat használták fel silógödörként. Máshol szeszgyári cefregödöröket, elhagyott kavicsbányákat, romos épületeket tisztítanak meg és tesznek silózáásra alkalmassá.

De az eredményes silózás elsősorban a helyi tanács, földművesszövetkezet és a silófelelős jó munkájától függ. Győrszentivánban Juhász János, a tanács dolgozója a silófelelős. Már a szerződés-kötésck megindulásakor nagygyarátta a dolgozó parasztoknak a silózás jelentőségét, majd egyénekre bontotta a silózási tervet és mindenkit időben, írásban értesített. Figyelmeztette a dolgozó parasztságot, hogy a kukoricaszárát száraz, egészséges állapotban szállítsák a silógödör mellé és ottszakszerűen tarolják. A silózáshoz biztosította a kellő számú munkaerőt, a megfelelő mennyiségű répaszeletet és a gépállomás két silótöltőgépet. Győrszentivánban az eredetileg lekötött 300 köbméter helyett 590 köbmétert silóztak.

Sok helyen azonban, különösen Fejér és Csongrád megyékben - a tanácsok és a földművesszövetkezetek nemtörődőmsége miatt nagy a lemaradás. Lajosmizsén a tanácsháza, a gépállomás és a földművesszövetkezet közvetlen közlésben káltak ki a silógödöröket. Nem gondoskodtak kellő mennyiségű kukoricaszáráról, így a leszállított cukorgyári répaszelet - mintegy 300 mázsa - gödörök mellett, a tanács a gépállomás és a földművesszövetkezet szemé lattara rothadt meg. /folyt.ké

MTI BELFOLDI HIREK

B 13. kiadás

1951. december 13.

12 óra 05 perc

/A tartós fagyok beálltáig...folyt./ i Ká/Mk Mi Ni 4 plusz 2

A bűnös hanyagság miatt a földművesszövetkezet ügyvezetőjét leváltották és felelősségre vonták a tanácselnököt is az értékes silótakarmány elpusztulásáért.

A lemaradt közösségek sürgősen teljesítsék silózási tervüket. Az időjárás még mindig kedvező, silózni lehet. Ha a silózás késik, a kultúricaszárít szakszerűen el kell raktározni, meg kell védeni az esőtől és a szélétől, így tápanyagvesztése lényegesen kevesebb. A silózást azonban a tartós fagyok beálltáig feltétlenül fejezzük be. A silózási terv maradéktalan teljesítése lényegesen hozzájárul állattenyésztésünk fejlesztéséhez, állattállományunk növeléséhez. Mindegyik méter silótakarmány több húst, több tejet, több zsírt jelent. /MTI/

Kossuth harca a reakció ellen - Andics Erzsébet Kossuth-díjas egyetemi tanárnak a Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlésén megtartott előadásából

FT/Ho/Mk/Mk Gp

Andics Erzsébet a többi között a következőket mondotta:
- Amikor a fiatal Kossuth a múlt század 30-as éveinek elején a politikai élet színterére lép, a magyar nemzeti mozgalomban évszázados tradícióként érvényesült a bizalmatlanság és szembeállás az "udvari párt"-tal, a felső táblán tulnyomó többséggel rendelkező, az országos méltóságokat betöltő nemzetietlen fonemességgel. Ha ez Széchenyi fellépése során egy időre nemileg csökken is, később annál erősebben előtérbe lép, egyenes arányban azaz, hogy a nemzeti mozgalom anti-abszolutisztikus jellege egyre határozottabb anti-feudális vonásokkal gazdagodik.

- A fiatal Kossuth első, nagyobb feltűnést kelto nemzetgyűlési fellépésében a "rossz hazafiakról" beszél, akiket a bécsi udvar" jutalmazni szeretett". Hogy e korszak arisztokrata-ellenes levegőjét a fiatal Kossuth milyen mélyen magába szívta, bizonyítja az is, hogy esztendővel később a konzervatív párttal hadakozva arra hivatkozott, hogy az országban csak két párt van és ez a két párt az évszázadok óta fennálló "nemzeti párt" és az "udvari párt". De akár milyen arisztokrata-ellenes volt a környezet és a levegő, amelyben Kossuth felnőtt és első politikai lépéseit megtette, viszonyát a magyar nagybirtokos fonemességhez nem valami hagyományos és örökölt elfogultság jellemzi. Politikai álláspontját ebben a kérdésben lépésről-lépésre saját politikai tapasztalatai alapján alakítja ki.

/folyt.köv./

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1951. december 13.

13 óra 20 perc

Időjárásjelentés

& M/ M/ Ni

A Meteorológiai Intézet jelenti december 13.-án, esütörtökön
délben 12 órakor:

Lezárult azoknak a sarkvidéki eredetű légtömegeknek az után-
pétlése, amelyek Nyugat- és Közép-Európa időjárását erősen lehűtötték.
Az itt elhelyezkedő levegő lassu felmelegedésnek indult. Hazánkban
szerdán a hőmérséklet általában 1-3 fokra emelkedett, az éjszaka folya-
mán azonban mindenütt fagy volt. Debrecenből mínusz 11, Békés-
csabáról, Turkevérol, Szegedről, Miskolcraól és Egerből pedig mínusz
7 fokra jelentettek. Csapadékot csak Sopronban észleltek, de mennyi-
sége nem volt jelentős.

Budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 1.3
fokkal alacsonyabb, a légnyomás napi középértéke 8.9 mm-rel magasabb
volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten esütörtökön 12 órakor a hőmérséklet 3 C fok,
a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, erősen süllyedő irány-
zatu.

Várható időjárás pénteken estig: Felhős idő, több felé
köd, néhány helyen eső, havaseső, vagy havazás. Hőmérséklet nyugati-
északnyugati szél, a hőmérséklet kissé emelkedik. Várható hőmérsékleti
értékek az ország területére: pénteken reggel mínusz 1-mínusz 4,
délben plusz 3-6 fok között. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás

1951. december 13.

13 óra 50 perc

/Kossuth harca.... 1. folyt./ FT/4e/Mk Gp

A reform-korszakkal foglalkozó történelmi irodalomban a kor viszonyainak igazi képe jóformán teljesen elszikad. Az akkori magyar viszonyokat idillikus absztrahálásban, a kor égető kérdéseit, a szerepüket, mintegy szirupba mártva, s ezáltal a felismerhetetlenségig elváltoztatva mutatja be. Pedig ez a kor minden volt, csak nem idillikus. Nem könyelemkedvelő, bölés, "bócsi öreg urakkal", hanem kegyetlen és szívós ellenféllel kerültek szembe azok, akik a fennálló viszonyok börtönien szűk keretein változtatni akartak. Az évtizedes eredménytelen harcban törtek össze lelkiileg Kazinczy, Kölcsey, válik csatlódottak Deák. Akiket a hibavalónak hosszú küzdelem, vagy a korrupció nem tör meg, azokat fobengyere perokba fogják sokszor egy bíráló sajtó, egy kisebb kifejezésért, mert hiszen a bécsi kormány és togytá hozza a magyar kancellária és helytartótanács sokszor nagyon is tekintélyes névre és címre hallgató, nem egyszer egyházi ruhás titkos kancsi mindonnt ott vannak. -- az országgyűlési ifjak és Wesselényi Miklós perbefo-gása nyomán rémület szállja meg a lelkeket. "Mostanság az igazmondó feje felett pallos függ" - kiált fel Fejér megye közgyűlésén Madarász László. Széchényi ijedten semmisíti meg iratait. -- vérépadra hurcolt magyar Jerobinusok árnyai kísértének. -- börtönben Lovassy megőrül. -- fogságból élő halottként kiszabaduló Wesselényi úgy érzi, hogy "gonosz-ság és erőszak elmeteszették majd". Kossuthtal ugyanez volt a terve nemcsak Bécsben, hanem a Béccsel szövetséget kötő magyar aulikus fonemas-ságnak is.

Kossuth börtönből való kiszabadulása után jóformán vélet-lenül, a magyar kormányzatot legnagyobb megrökönyödésére jutott sajtó-organumhoz, a Pesti Hírlaphoz. -- az ugynevezett "új-konzervatívok" és főispán vezérelt, gróf Dossowffy Aurél főfigyelmet a Pesti Hírlap elleni állandó harcuk szentelték és mindenekelőtt Kossuth politikai befolyásá-nak csökkentésére törekedtek. Pedig tudja, hogy a Pesti Hírlap meg-jelenésének korszakában Kossuthnak nem egy reformjavaslata, politikai és gazdasági követelése még csak esirájában van meg. O maga ezeket az éveteket úgy jellemezte: "Megállottam az eszmék felén, megállapodtam az igazság negyedrésznél - gondolván: jönnek talán jobb idők". De így is Kossuth minden egyes cikke a Pesti Hírlapban az ország gyarmati és feudális korlátai ellen intézett egy-egy támadás volt. Nemcsak azokban az értekezésében, amelyekben "szabad földért" száll síkra /"bámit ká-rogjon is a feudális oppositio"/, a papi viszály oltórlésért, a városok polgárjogiért, vasutakért, néphőviselésért, köztisztviselésért és iparegyesületért, hanem akkor is, amikor az utcák jobb megvilágítását, több óránaut és kisdudóvót, vagy jobb technikai oktatást követel. Az utcán behalt gyermekek örösi szaman, az igazságszolgáltatás barbár módszerein, az "aprócska kényurak" garázdalkodásán, a "vastag tudományon" háborodott fel.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás

1951. december 13.

19 óra 50 perc

/Kossuth harca...2.folyt./ FT/He/Mk Gp

1844 közepén Kossuthot megfosztják a Pesti Hírlap szerkesztőjének állásától. Nemcsak a tény, a dátum sem volt véletlen. 1844 elején Metternich erőiesen felhívja az udvar figyelmét az "egyre nyugtalanítóbb" magyarországi helyzetre. De talán Metternich lépéseinél is döntőbb volt a konzervatív párt megteremtése, az abszolutisztikus és feudális reakció részéről, ami 1846-ban vált befejezett tényré. A konzervatív párt Metternich szellemi gyermeke volt, a Metternich-féle politika utolsó mentővára Magyarországon, a feudális és abszolutisztikus reakció politikai sakkhuzása a magyar anti-feudális és nemzeti forradalom előestéjén.

Kossuth Lajos volt az, aki az ellenforradalmi erők által odadobott kesztyűt felvette és teljes szellemi vértetében szembeszállt támadásukkal. Kossuth viszonyát a konzervatív nagybirtokos főnemesség párttá tömörülésének tényéhez és politikai programjához, mindenekelőtt az jellemezte, hogy Kossuth teljes mértékben felfogta azoknak veszélyes voltát. A konzervatív pártnak azt a taktikáját, hogy magát haladónak nevezte és hangoztatva, hogy közte és a reformpárt között csak a haladás tempójában, "mikéntjében" van különbség s hogy a reformok végrehajtására a kormány van hivatva s erre hajlandó és képes is, Kossuth "misztifikációnak", "politikai diverziónak" minősítette. Kossuth nagy súlyt helyezett a konzervatív párt minden egyes jelszavának konkrét és kiméletlen leleplezésére. Kossuth elsőrangú fontosságú kérdésnek tartotta, félreérthetetlen élességgel a nemzet elé tárni, hogy a konzervatívok és reformpártiak között a kérdés nem a "miképpen, hanem a "mi célra" körül forog. Kossuth újra és újra hangsúlyozza, hogy haladás és reakció között kell, hogy válasszon a nemzet az adott történelmi pillanatban, harmadik út nincs. A konzervatívok politikája szemtől huny a tények, előtt "mától holnapig tengődő politika", amely meg akarja tartani a megtarthatatlant, "konzerválni akarja a konzerválhatatlant". Ezzel a konzervatív politikával szemben áll a nemzet feltartóztatatlan törekvése, kiszakítani magát a hűbériesség bilincseiből, törekvése a polgárisulásra. A nemzet ezen törekvését támogatni és győzelemre vinni, az a reformpártnak célkitűzése. Emellett a cél mellett tör lényűsége Kossuth-nal az áradó lelkesedéssel, amely szükségképpen a polgárisulásnak a feudálizmussal szemben való opriási előnyeit látta csupán, anélkül, hogy korlátait észrevette volna. De nincs is erő, amely a nemzet nagy tömegeinek történelmileg szükségessé vált követelését sikeresen szembehelyezkedhetne. Ahogy Kossuth nem egyszer alá-huzta:..." ha önként nem megyünk ... menettetni fogunk".

De a halálra ítélt ellenforradalmi osztályok mindig abban reménykednek, hogy a történelom az ő kedvükért meg fog állni mozgásában.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 17. kiadás

1951. december 13.

14 óra — perc

/Kossuth harca...3.folyt./ FT/He/Mk Gp

"....Privilegizált osztályoknak természetükben van - írja Kossuth - hogy sohasem hiszik a privilégiumok elvénhedését. Hiában mutatják nekik a veszélyt; hiában figyelmeztetik a feltornyosuló fellegekre. Rettentően bíznak a véletlenben. Azt hiszik, a népe: istene csak az ő istenük. Azt hiszik a végső percben is támaszt majd egy jótékony szelet, mely eloszlatja a fellegeket. Azt hiszik, a legrosszabb esetben minden eltart szépen, amint van, amíg ok élnek; a többi nem az ő gondjuk".

De Kossuth a pusztulásra ítült ellenforradalmi osztályoknak nemcsak a vakságára, "politikai diverziókra" való hajlandóságára mutat rá, hanem arra is, hogy előjogaik megőrzése céljából mindenre kaphatók, készek arra, hogy idegen hatalmakra támaszkodjanak saját, szabadságra törekvő népükkel szemben. Kossuth leszögezi, hogy a magyar konzervatívok előjogaik, hatalmuk megőrzése érdekében "szegődtek" a bécsi kormány "bórrabszolgáivá", ezért "tanulnak foledni a hazát", "borulának ... idegen istenek oltár-zsamolyához", készek "a külföld asztalának hulladékait felszedgetni".

A forradalom győzelmével 1848 márciusában természetesen egészen új helyzet alakult ki. A forradalom első szakaszában, 1848 márciusától szeptemberig, a két párt - a reformpárt és a konzervatív párt - látszólag baráti jobbot nyújt egymásnak, hangoztatja, hogy felelő a multbeli ellentéteteket. Tulajdonképpen ősszefog a harmadik tábor, a "közös ellenség", a pesti nép és az elégedetlen paraszti tömegekkel szemben. Kossuthot ebben az időben teljesen áthajtja a nemzeti egységfront megteremtésére való törekvés és nagy engedelményeket tesz ennek megteremtése és fenntartása érdekében. 1848 szeptemberében, amikor a dinasztia úgy érzi, eljött az ideje annak, hogy Magyarországgal kegyértőrségre vigye a dolgot és nyílt támadásba megy át, a Batthyány kormány által képviselt, - ha szabad így mondanunk - "koalíciója" a különböző pártoknak, felborul. Kossuth úgy menti meg a forradalmat, hogy a baloldallal szövetségre lép. A küzdelem a két tábor között ekkor már a politikai harc végső eszközeivel - fegyverekkel folyik. Ennek az élet-halálharcnak az idején a magyar arisztokrácia zömében az ellenség táborában van. Hatalmas, tettleges támogatást nyújt az ellenséges csapatoknak, katonai és politikai, gazdasági és közigazgatási, sőt még egyházi téren is.

Az első nyílt árulások Jellasics betörésével kapcsolatban voltak észlelhetők, mégpedig mindenekelőtt abban a formában, hogy a hadsereg számos főtisztje, nemcsak idegenek, magyarok is, megtagadták az engedelmességet és kijelentették, nem hajlandók Jellasics ellen harcolni. Kossuth szembeszállt azokkal, akik tulságosan kesztyűs kézzel akartak elbánni az esküt megtagadó párttűz tisztekkel. Ragaszkodott ahhoz,

/folyt. köv./

/Kossuth harca...4.folyt./ FT/Re/Mk Gp

hogy az ilyenek, még ha külföldiek is, az országot el ne hagyhassák, az országon belül pedig rendőri felügyelet alatt álljanak, mégpedig nem az ország fővárosában, hanem katonai szempontból kevésbé fontos vidéki helyeken szétszórva. Különösen halaszthatatlannak tartotta Kossuth a várak megtisztítását az ellenséges elemektől, nehogy ezek az ország omló erősségeit az ellenség kezére juttassák. Kossuth megengedhetetlennek tartotta, hogy magyar katonai hatóságok, vagy egyes katonai egységek levolezést folytassanak ellenséges katonai hatóságokkal és személyekkel.

De árulók nemcsak a hadseregben voltak. Az árulás mindenütt felütötte fejét, ahol a betörő ellenségben szövetségest nyert. December közepén Windischgratz vezetésével jelentékeny császári csapatok törtek be az országba és aránylag akadálytalanul nyomultak az ország szíve felé. "A bevonuló ellenség élén magyar mánások lovagoltak sorokban" - jelenti Csányi Kossuthnak és ez valóban így is volt. A régi konzervatívok egy, vagy két esetet leszámítva, valamennyien készséggel teljesítették, megítéltetésnek vettek Windischgratz felszólítását az "együttműködésre". Persze nem kell azt gondolni, hogy a nagy politikai intézését bízták rájuk az osztrák kormányzat. A soraikból kikerült különbözőrendű és rangú, ugynevezett "királyi", majd "had"- és kormánybiztosoknak feladata az ellenséges hadsereg elszállásolásáról és elmozdításáról gondoskodni, a honvédségek elhelyezéséről, a lakosság hangulatáról jelentéseket tenni, a hazafiak felkutatása, az adókövetés a soroztatás, stb. És ok mindezt elvégzik. Segítenek felperzsálni a falvakat, sarcolni a lakosságot, kiirtani az engedetlenkedőket, guzabálni az életben maradókat.

Kossuth az általános kishitűség és fejvesztettség közepén amelyet különösen a főváros elvesztése idézett elő, szilárdan képviseli az ellenség előtti be nem hódoltnak, az önvédelmi harc elejét tovább folytatásának eszméjét. "A magyar nép "ha akarja védeni magát, élni felfelé nem, elvész". - ezekben a szavakban foglalta össze a helyzetet. "Küzdölöm a forradalom vívmányainak megvédéséért, a nemzeti szabadság megtartásáért és a harc az árulók ellen ugyanannak az országgyűlés törvényét hoz a "rögtönítő hadi és polgári vegyes bíróságok felállítására" Kossuth szorgalmazására történik a hűtlenség honárulóvá nyilvánítása és vagyonuk elkobzása. Erre ténylegesen az eszter túnyomó részében a Honvédelmi Bizottmányt, illetve Kossuthnak közvetlen beavatkozása került sor. Közvetlenül Kossuth mondhatja ki Haulik zágrábi érsek, Hár János hercegprímás, Scitovszky János pécsi püspök, gróf Zichy Domokos veszprémi püspök, herceg Kohenlohe Sándor, az áruló Pallavicini gróf honárulóvá nyilvánítását és javaik elkobzását. /folyt.öv./

H T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 19. kiadás

1951. december 13.

14 óra 05 perc

/Kossuth harca...5.folyt./ FT/He/Mk Gp

Kossuth intézkedik, hogy a detronizációs törvény követelményeképpen a Habsburg-Lotharingiai család "barmely tagja által eddig az ország területén birtokosok a független magyar álladalom részére lefoglaltassanak és az országnak mint természet szerinti tulajdonosnak visszaadassanak". /Boczkó Dániel kormánybiztosnak küldött utasítás 1849. ápr. 15. O.H.B. 5634/849/.

Hazaárulásért a nemzeti kormány 1849 márciusától június végéig egész sor egyházi és világi főúr vagyonának zár alá vételét, illetve elkobzását rendelte el. Gróf Forgách József, gróf Forgách Sándor, Körmöczy Imre, Fogarassy Mihály, Bozeródi Miklós, Lipthay Antal, Prébilla József kanonokok, Kunszt József esztergomi érseki helyettes, báró Ambrózy Lajos, báró Sennyey Pál, Döry Gábor, gróf Zichy Ferenc, gróf Török Bálint, Szögyény Laszló, gróf Almásy Mór, báró Vécsey Miklós, báró Mendbach Frigyes, István nádor, herceg Bezenheim, gróf Nákó Kálmán, gróf Károlyi Lajos, báró Nyáry Albert, örgróf Pallavicini Alfonz és mások állanak azoknak a honárulóknak a listáján, akiknek javaira rátette büntető kezét a forradalmi magyar kormány.

A forradalmi kormány intézkedései a hazaárulók, "a belső bítangok" ellen, mindennek ellenére mögötte maradtak annak, amit az ország rendkívül nehéz helyzete, a nyílt árulás szörnyű tényei és maga a magyar nép követelt. Kossuth javaslatait, felszólításait igen sokszor nem szívtelték meg, nem hajtották végre azok, akiknek ez kötelességük lett volna. A magyar kormány 1849 június 20.-án megszünteti az ország különböző helyein létrejött rögtönítélő vegyesbíróóságokat és továbbiakban csak egy, Pesten működő ilyen bíróságot tart fenn. A diadaloktól ittasan a nemzeti kormány akkor enyhíti a harcot az árulók ellen, amikor a harc kimeríthetetlen folytatására a legnagyobb szükség lett volna. Kossuth június 28.-án "Európa népeihez" intézett kiáltványában leszögezi: "Az osztrakszarnokság annak, ki saját hazája mellett vív, elvéteti vagyonát és gyalázatosan felkaszatja tisztjeinket, a mi kezünkben két tábornok, 50 főtiszt és 20.000 fogoly van; ezek közt több nemzetünkbeli hazaáruló, de még egyet sem végeztettünk ki".

Ez azonban nem zavarta őket, hogy a forradalmi kormányzatot, a magyar szabadságharcot vérengzésekkel és kegyetlenségekkel ne vádolják. A vádolók kórusában ott volt az egész európa, de nem csak az európai, rockció. Ott voltak a népek szabadságának legolvoteműltöbbségű ellenségei, Bismarcktól és Wellington hercegtől kezdve az amerikai rabszolgatartókig, a római pápától a pittsburgi érsekig.

Kossuth inkább védekező, mint támadó magatartásának a hazaáruló konzervatív fonomességgel szemben az volt az oka, hogy Kossuth a nemzeti egységfront eszméjéhez ragaszkodik akkor is, amikor olyan értelemben és akkor ez a nemzeti egységfront nem volt fenntartható.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

1951. december 13.

14 óra 15 perc

B 20. kiadás

/Kossuth harca...6.folyt./ FT/Ho/Mk Gp

Törpenni a nemzet erőinek összefogása helyes és szükséges volt. Kossuth tévedése ott kezdődik, hogy önkezelti egységfrontot ki akarja terjeszteni a nemzet oly rétegeire is, amelyek ténylegesen kívül helyezték magukat ezen az egységfronton. A nemzeti harc nem tudta át- hidalni a meglévő mély osztályellentétet. Kossuth ezzel a ténnyel nem akar, nem tud szembesíteni és éppen ezért nem tudja levonni onnoki konkluzenciáit sem.

Történelmi szempontok mindennek ellenére kétségteljesen nagyfontosságú tény marad, hogy a magyar 1848-49-es forradalom és szabadságharc minden komoly intője a hazafuókval szemben, minden erőlyes lépése a belső reakció ellen Kossuth nevéhez fűződik. O süttötte rá 1848-49-ben a fény és gazdaság-övezte konzervatív nagybirtokos arisztokrácia homlokára a hazafuók bályo- gó. Ezt a bályogot homlokukról lomoshatni nem fogja soha, senki. -- forradalom jogán, a nemzeti önvédelem jogán erős kézzel hozzanak ahhoz, ami ezeknek a "dicsőséges" családoknak mindennél fontosabb volt: a vagyonukhoz s feltehetjük, hogyha a magyar nép szabadságharc diadallal végződik, ezek a birtokok aligha kerültek volna vissza hazafuók uraik kezébe, nem válhattak volna meg egy teljes századon át a magyar nép mélylyes nyomorának kútfuókává.

Ezért is zárta oly mélyen szívébe Kossuth Lajos nevét a magyar nép, ezért irták Marx és Engels rola, hogy "nemzeti számura Danton és Carnot /volt/egyszemélyben". -- ezért aldozunk most száz esztendő múltán is tisztelettel és hálával Kossuth erőfeszítéseire amelyeket a reakció, a bitang belső ellenség, a hazafuók ellen kifojtett. Ezeket az erőfeszítéseket megszüvelelni, tanulságaiból okulni, a mi nemzedékünknek különös, szent kötelessége". /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás 1951. december 13.

14 óra 25 perc

Iaczo Rozália a pilisecsabai traktoros brigádvezető iskola elvégzése után női traktoros-brigádöt akar szervezni a mosonszentjánosai gépállomáson.

i KE/Fd/Fd Kó Mi Mi 4

Mindössze öt női hallgatója van a pilisecsabai traktoros brigádvezető iskolának. A legfiatalabb közülük Iaczo Rozália. Híszennyolc éves, szülei a felszabadulás előtt summások voltak, aztán Mosonszentjánosra kerültek, mint telepesek.

- Nagyon örülök, hogy tanulhatok - mondja a fiatal leány - mert gyermekkoromban mindössze egy évig járhattam iskolába. Híszennyolc éves koromban már cselédnek kellett mennem a kulákhöz, telenpásztor voltam. Ez év elején elvégeztem a kéthónapos traktoros tanfolyamot és remélem, sikerrel elvégzem most a traktoros brigádvezető iskolát is. Amikor idejöttem az iskolába, még kevés volt a tudásom, de érzem, hogy napról-napra fejlődök és megbirkózom a nehézségekkel. Nagy ön szeretem a gépeket, az iskola elvégzése után visszamegyek a mosonszentjánosai gépállomásra és szeretnék egy női traktorbrigádöt szervezni, hogy megmutassuk, mi nők is jól megálljuk helyünket a versenyben.

Iaczo Rozália elmondotta, hogy azelőtt nyolcan voltak lányok a gépállomáson, de csak hárman maradtak meg, mert a többiek elküldettedek. Zibar Éva a Borsod-megyeli községből jött a pilisecsabai iskolára, de előbb Göncön elvégezte a kéthónapos traktoros tanfolyamot.

- Amikor a gönci iskolából visszakerültem a gépállomásra, - panaszoja - mégsem a géphez osztottak be, hanem raktárkezelő voltam, később bérelszámoló. Mi ötten voltunk lányok a gépállomáson, de majdnem mindegyiknek kedvét szegte, hogy a konyhába osztották be őket, vagy állandóan takarítani kellett, a gépekhez meg alig jutottak.

Ezt panaszoja Olárnyik Mária, a Veszprém-megyeli Ganna község volt MDSZ ügyvezetője is, aki többednegával jelentkezett a községből traktorosnőnek. Ő is abban látja a női traktorosok lemorzsolódásának okát, hogy a nőket a gépállomásokon sokszor nem kezelik egyenrangúan, rendszerint a konyhába osztják be őket. A mezőlaki gépállomáson őt is előbb az üzem konyhába osztották be, később az irodában foglalkoztatták. A pilisecsabai iskola elvégzése után visszamegy a mezőlaki gépállomásra és női traktorosbrigádöt akar szervezni.

Hétségtelen, hogy megfelelő számú női traktoros brigádvezető kiképzése után a gépállomásokon könnyebb lesz a női traktorosbrigádok szervezése és a női traktorosok jobb megbecsülésével a gépállomások felszámolhatják a hibákat, amelyek miatt ma még sok gépállomáson nem egyszer kedvét szegik a traktoros pályára készülő nőknek.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 22. kiadás 1951. december 13.

14 óra 30 perc

Gépállomások hírei

ö. Vid Bb. Jné. Fd. Mi. Ni. + 3

A Szabolcs-Szatmár-megyei gépállomásokon az elmúlt évben még elég felületesen ellenőrizték a gépjavításokat, sok gépet hanyagul javítottak s ez is késést okozott az évi terv teljesítésében. Idén már erősen megjavult a közösségi szellem, gondosabban vigyáznak a nép vagyonára.

A Szabolcs-Szatmár-megyei gépállomások megyei központja is mindent megtesz a jövő évi munkák zavartalansága érdekében. A 12 hetes gépjavítási munkához javítási határidőket tűzött ki. Műszakilag alaposan átvizsgálják, hogy a megyében lévő traktorok, cséplőgépek, kombájnok, burgonyaszedőgépek, vetőgépek,

aratógépek, silotöltők és számos más kisebb munkagép milyen javítást, vagy ápolást kíván. A gépállomások főgépészei, körzeti mechanikusok, a megyeközpont politikai osztályáról ellenőrök és a gépállomások DISZ szervezetei a téli gépjavítás egész munkafolyamatát ellenőrzik, s csak tüzetes megvizsgálás és teljes kijavítás után állítják munkába a gépeket, így a jövő évi tervteljesítésben gondatlan gépjavítás nem okozhat munkakiesést.

A bolyi gépállomás traktorosai is felkészültek a téli gépjavításokra.

A bolyi gépállomáson a géphibák és gépkiesések száma az előző évekhez viszonyítva a felére csökkent. A zavartalan, folyamatos munka eredménye megmutatkozott az évi terv teljesítésében is. A tavaszi szántás-vetés során "Baranya legjobb gépállomása" címet a bolyi gépállomás nyerte.

A gépállomás dolgozói elhatározták, hogy az idei téli gépjavításokat még fokozottabb gonddal végzik, hogy a gépkiesések számát a következő gazdasági évben a lehető legkisebbre csökkentsék. Nagy munka vár a bolyi traktorosokra, mert gépeik száma a tavalyinál csaknem kétszerese. A téli javítások már most megszervezték a brigádokat és beosztották a traktorosokat. Hat cséplő-, négy motor- és egy-egy eke-, tárcsa-, vetőgép-javitobrigád alakítottak. Vállalták, hogy február 20-ra befejezik a gépjavítási munkákat. A szerelő- és javítóműhely dolgozói hulladékanyagból és ocskavasból négy satupadot készítettek. Az elmúlt üzemi gyűlésen megszervezték a kuznyecov-brigádöt. A brigád tagjai már a megalakulásukkor elhatározták, hogy a gépjavítások során huszonötezer forintot takarítanak meg úgy, hogy régi, használaton kívüli alkatrészeket és szerszámokat felújítanak.

9

Minőségi és gazdaságos tervek készítésével kezdnek a minisztertanács
zászlajáért a Középülettervező Iroda mérnökei

i Tom/rd/Mk Tom N1 4 plusz 5

A tervező irodákban a kitűzött tervfeladatokat napokra bontják fel. Minden esetben meghatározzák, hogy egy-egy épület tervrajzát hany nap alatt lehet elkészíteni. A tervrajz elkészítésére brigádokat alakítanak. A brigádtagok felbontott tervek alapján az eszmei tervező, a technikus és a rajzoló is pontosan tudja, mennyi idő alatt mennyi munkát kell elvégeznie. Ez az alapja a tervező dolgozók mennyiségi munkaversenyének. Emellett figyelembe veszik a tervrajz minőségi kivitelezését és az épülettervek gazdaságosságát is.

Ilyen célkitűzésekkel folyik a küzdelem a tervező irodák között a minisztertanács versenyzászlajáért, amelyet legközelebb januárban ítélnek oda.

A Középülettervező Iroda dolgozói december 6.-án globálisan már befejezték az évi tervüket. Jól haladnak a december 21.-re tett vállalások teljesítésével is. Az iroda 387 technikus, rajzolója, eszmei tervezője tett felajánlást Sztalin születésnapjára, összesen több mint 400 ezer forint értékben. Ez azt jelenti, hogy egy-egy tervrajzot átlagosan a kitűzött határidő előtt 10-15 nappal készítenek el, vagy is ennnyivel hamarabb foghatnak hozzá az építőmunkások öt-éves tervük egy-egy alkotásának megvalósításához. A tervteljesítésben az iroda 30 sztahanovista tervezőmérnöke jár az élen. A mennyiségi munka mellett igen nagy gondot fordítanak a minőségre is. A tervező munkánál ez abban nyilvánul meg, hogy az új stílusátvételket mind jobban érvényesítik rajzaikban. Az építőművész-kongresszus óta a Középülettervező Iroda mérnökei állandóan tanulmányozzák klasszikus nagyományainkat. Rendszeresen felkeresik az ország műemlékeiben gazdag vidékeinket. Jegyzeteket, fotókat készítenek és tapasztalataikat felhasználják munkájukban. Egy-egy tervrajz elkészítése után stílusvitákat, ankétokat rendeznek. Jól felszerelt szakkönyvtár áll a dolgozók rendelkezésére, amelynek rendkívüli látogatottsága is bizonyítja mérnökeink egyre fokozódó törekvését szakmai tudásuk fejlesztésére. Havonta mintegy 1.000 szakkönyvet, folyóiratot, stb. kölcsönöz ki a könyvtár az Iroda tervezőinek.

A minőségi és mennyiségi versenyfeltételek mellett igen fontos kérdés a gazdaságos tervezés; vagyis a tervrajzok elkészítése oly módon, hogy a legkevesebb építőanyag felhasználásával, minél kevesebb munkakerő és munkaidő igénybevételével a legjobb, legbiztonságosabb, legszebb épület kerüljön kivitelezésre. Ez is csak a szakmai tudás fokozásával, a szovjet tapasztalatok elmélyültebb tanulmányozásával valósítható meg. /folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 24. kiadás

1951. december 13.

14 óra 35 perc

./Minőségi és gazdaságos tervek....folyt./ i Tom/FD/Mk Tom Ni

Jó példát mutatott erre Zajovits Jenő sztahanovista tervezőmérnök, aki a veszprémi műgyémantum három épületrészének tervezésénél 98 mézsa betonacélt takarított meg, csaknem 40 ezer forint értékben. Zajovits Jenő tervezőmérnök a szovjet tapasztalatok segítségével az épületek vastartószerkezetét és alkatrészeit úgy tervezte meg, hogy jóval kevesebb vasanyaggal is, annak célszerűbb elosztásával és fokozottabb igénybevitelével biztosította a megfelelő teherbírást. Bányai Pál és Fűster Ferenc sztahanovista tervezőmérnök pedig a Népstadion villanyberendezési terveinek kidolgozásánál az energiahálózat gondosabb tervezésével 1,100.000 forint értékű anyag- és munkaidő-megtakarítást ért el. /MTI/

Filmbemutató az Akadémia nagygyűlésének külföldi vendégei számára

T²/M: Ni

Szerdán este a népművelési minisztérium meghívására a Magyar Tudományos Akadémia 1951. évi nagygyűlésének külföldi részvevői előtt a V. Pallagyi akadémikusok, az Ukrán Tudományos Akadémia elnökével, filmbemutatót vettek részt. Szantó Miklós, a népművelési minisztérium film-főosztályának vezetője a bemutató előtt üdvözölte a vendégeket, és elsorolta a bemutásra kerülő filmeket. Az első film geológiai témával foglalkozik, a másik kisfilm "A szeljt bosszúja", a szocialista filmvígjáték hazai termék. A "Dórynó" a magyar színházot hőskorát, a magyar nyelvért folytatott harcot mutatja be.

A filmbemutató után V. Pallagyi akadémikus elmondotta, jó kezdeményezésnek tartja, hogy a geológiai film előállításához a támogatás a Magyar Tudományos Akadémia adta és a film elkészítése akadémikusok közreműködésével történt. /MTI/

A Munkaerőtartalékok Hivatala hírei

MtH Tom Mk Ni

A Fővárosi Gázművek női és férfi segédmunkásokat felvessz. Jelentkezés: Budapest, VIII. Köztársaság-tér 20.

A Fővárosi Szállítógépjavitó Vállalat esztorgályosokat és lakatosokat, vasiparban dolgozott begyakorolt munkásokat, valamint segédmunkásokat azonnali belépésre felvessz. Jelentkezés: Budapest, X. III. Véső-u.6. /MTI/

L

Széchy Károly Kossuth-díjas mérnök előadása a hegesztett híd-szerkezetekről

i TP/He/Mk Ni

„Magyar Tudományos Akadémia 1951 évi nagygyűlése keretében az Akadémia építészeti bizottságának ülésén Széchy Károly Kossuth-díjas mérnök "Hegesztett híd-szerkezetek alkalmazása közúti hidjaink újjáépítése során" címmel tartott előadást.

- A második világ háború alatt Magyarországon 1424 darab, összesen 27,5 kilométer hosszúsági közúti hidunk pusztult el, amelynek helyreállítása gyakorlatilag, egy-kettő kivételével /Erasóbot-híd, Bal-sai-híd/ már megtörtént. Népi demokraciánk egyik kimagasló műszaki teljesítménye kétségtelenül hidjaink újjáépítése, amelynek érdekében nemcsak a munkások és mérnökök áldozatos és lelkes munkájára, hanem új munkamódszerekre, ötletes újítások egész sorának bevezetésére és a hidépítési technika fejlődésének minden elemére szükség volt.

Nem kis szerepet töltött be ezen a téren a hegesztés, mint a vasszerkezetek kapcsolásának újabb és egyszerűbb módszere. A hegesztés a múltban használt szögecselt szerkezetekkel szemben közel 15-20 százalékos súlymegtakarítást jelent a szerkezeteknél. Lényegesen leegyszerűsíti a vasszerkezetek összekapcsolásával járó előkészítő munkákat. A hegesztés alkalmazásánál elmarad a sok munkát igénylő szögecselykifúrás, a szögvaslemezok illesztése, a vasszerkezeti elemek egész sorának pontos leszabása, megmunkálása és összeállítása. Ezzel szemben, mint követelmény fennáll a hegesztési varratok gondos elkészítésének követelménye és mindennekellát a hegesztésre alkalmas híd-szerkezetek kialakítása.

A felszabadulás után a forgalom azonnali helyreállítása érdekében az ideiglenesen létesített hajóhidak vasszerkezetének előállításánál nagy szerepet játszott a hegesztés. A hegesztés alkalmazásával 2-3 méteres lemezekből készült a "Fetofi-híd", a "Mancsi-híd" valamint a szegedi ponton-híd. A Szabadság-híd építésénél nagymértékben alkalmazták a hegesztést.

Nagy lépést jelentett hidépítő technikánk fejlődésében a csőhidak építésének bevezetése. A nagy feszítésvolságu csőhidak építése nagy anyagmegtakarítást jelentett számunkra. Hogy a csőszelvények hegesztett rácsos szerkezetek készítésére alkalmasak, arra annak idején a második nemzetközi híd-kongresszus rámutatott. Arra azonban, hogy az ország, sőt talán az egész világ legnagyobb feszítésvolságu rácsos hídját hegesztett csőszelvényekkel építették meg, nemcsak a technikai felismerés, hanem a szükség is rávitt bennünket. A Kossuth-híd emlékeztető megépítésénél a középső 78 méteres és a két szomszédos 35 méteres nyílás főtartóihoz hengerelt vasanyag nem állt rendelkezésre, csupán megfelelő csőanyagunk volt. A legkényesebb feladat az volt, hogy a csőszelvényekből és a csövek találkozáshelyeinél, a csomópontoknál

/foljt.köv./

B

26. kiadás 1951. december 13. 14 óra 40 perc

/Szűcsy Karoly Kossuth-díjas mérnök....folyt./ i TP/He/M: Ni

a kötéseit miként képezzük ki. ... felmerült nehézségeket sikerült kiküszöbölni és a Kossuth-híd felépült. A hídak építésénél felhasznált anyagból hegesztéssel próbadarabokat készítettünk, amelyeket úgynevezett fáradási próbáknak vetettünk alá. A hegesztési részeket mikrofelvevételek és röntgen útján ellenőriztük. A gondos ellenőrző munka eredménye volt, hogy a híd szerkezetek és az azokon alkalmazott hegesztések kifogástalanul sikerültek és a szerkezetek próbaterhelése és az azt követő forgalom alatt teljesen beváltak.

A nagyobb dunai és tiszai hídak hossz- és keresztirányú irányban kizárólag hegesztett kivitelben készültek. A hidépítésben és más téren a hegesztés mind nagyobb méretű alkalmazása nemcsak a hegesztendő anyaggal, hanem a hegesztésnél alkalmazott pálcákkal szemben is mind fokozottabb követelményeket állít föl. Nagyban fokozná a hegesztési módszer alkalmazásának hatékonyságát a hegesztésnél gyorsabb elvégzésének lehetősége, ha az eddig használt rendszerek mellett minél előbb bevezetnénk a Nyikityin-féle automatikus hegesztési módszert. A hegesztés terén elért eredményekért az ez irányú munka egyre fokozottabb ellenőrzése és a hibáknak a hegesztőmunkások előtt való tudományos feltárása tette lehetővé. A hegesztésnél tudományosan foglalkozó mérnökök és anyagvizsgálók elsorangu feladata, hogy jól képzett hegesztőmunkásokat neveljenek és a munkáknál a jelentkező hiányosságokat a hegesztővel együtt minden esetben tárgyalják meg.

A hegesztés alkalmazása az elmondott előnyökön kívül egyik leghatékosabb eszköze a vasanyagokkal való tartósságnak. A hegesztési módszere csak akkor tekinthető be új technikát kialakító hivatásnak, ha a tudomány emberei a legszigorúbb ellenőrzésen keresztül segítséget nyújtanak a könnyes és felelősségteljes munkát végző fizikai dolgozóknak. A hegesztőtechnika alkalmazása terén is meg kell valósulnia az elmélet és a gyakorlat egységének, hogy kutató tudósaink együtt a fizikai dolgozóinkkal eredményesen harcoljanak felemelt ötéves népgazdasági tervünk megvalósításáért, az új hídakért, a boldogabb jövőért. /MTI/

4. Meteorológiai Intézet jelentése

& P: Ni

a fűtés alapjaul szolgáló napi középhomérosékletrol: December 14.-én, a várható középhoméroséklet az ország egész területén alacsonyabb lesz, mint 4 Celsius fok. /MTI/

5

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 27. kiadás

1951. december 13.

15 óra 10 perc

A Fővárosi Villamosvasut közli

Kj/Hm/Dr Di Ni
1951. december 15.-én /szombaton/ 23 órától 16.-án /vasárnap/ 14 óráig a Margithidon lévő vágányépítési munkák miatt a margitszigeti megálló és a pesti hídfő között a villamosforgalom szünetel.
Az utasforgalom zavartalan lebonyolítása érdekében a következő intézkedéseket lépteti életbe.

1951. december 15.-én /szombaton/
A 4-es jelzésű villamosjárat Közvágőhid végállomásra 22 óra 20 percig, a Margit-híd budai hídfő végállomásától pedig 22 óra 55 percig a rendes útvonalán, utána pedig Üzemterületig Közvágőhid és Marx-tér között közlekedik.

A 6-os jelzésű villamosjárat a Mester-utcai végállomásra 22 óra 40 percig, a Moszkva-téri végállomástól pedig 22 óra 50 percig indítva a rendes útvonalán, utána pedig a budai oldalon Moszkva-tér és Margit-híd budai hídfő /7-es hurok/ között, a pesti oldalon pedig Mester-utca és Marx-tér között közlekedik.

A 66-os villamosjárat utolsó kocsijai a Mester-utcától 22 óra 35 perckor, a Nagyszombat-utcától pedig 22 óra 45 perckor indulnak.

A Margit-híd budai hídfőtől Margitszigetig valamint a pesti hídfőtől a Marx-térig ingajáratok közlekednek.

1951. december 16.-án, /vasárnap/
A 4-es jelzésű villamosjárat üzemkezdettől 14 óráig Közvágőhid és Marx-tér között közlekedik.

A 6-os jelzésű villamosjárat egyrészt a Mester-utca és Marx-tér között, másrészt a Moszkva-tér és a budai hídfő között közlekedik.

A 66-os jelzésű villamosjárat üzemkezdettől 14 óráig Nagyszombat-utca és Margit-híd budai hídfő között közlekedik.

Ez idő alatt a Margit-híd budai hídfő és Marx-tér közötti útvonalon ingajáratok közlekednek. /MTI/

Rendőrtorony a Marx-téren

Kj/Hm/Dr Di Ni 4

Budapest egyik legforgalmasabb tere, a Marx-téren - ahol a közlekedési rendőr elhelyezése és így a közlekedés irányítása nem volt megfelelő - rendőrtorony építését rendelte el a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. A torony 4.30 m magasságban, csinos kivitelben készül és nagyban nozzájárul majd a Marx-tér forgalmának biztonságosabb és gyorsabb irányításához. /MTI/

M T T B E I F O L D I H I R L E K

B 28. kiadás 1951. december 19.

45 óra 40 perc

Igali Jozsefné ádándi MDSZ-ügyvezető 1700 tojást és 25 baromfi-
fit gyűjtött be

Vid I K Föld Mi Ni

Rákosi Mátyás beszédének hatására felélénkült a népnevelő munka az MDSZ szervezeteknél. Átáldandó példaként Igali Jozsefné MDSZ-ügyvezető a begyűjtés sikere érdekében népnevelő munkára serkentette asszonytársait. Hogy jó példát mutasson, ő maga ezer tojás és tíz tyúk begyűjtését vállalta. Vállalását teljesítette: 1700 tojást és 25 baromfit gyűjtött be.

Balatonszabadin az MDSZ asszonyok a napokban 11 mossa baromfit és 2.500 tojást gyűjtöttek be. Az eredmény láttán elhatározták, hogy tovább fokozzák népnevelő munkájukat s elérik, hogy közéjük a tojás és baromfi begyűjtését Sztálin születésnapjáig teljesítse.

A bologyi MDSZ szervezet husz tagja arra vállalkozott, hogy a közép tojásbegyűjtési eredményét a jelenlegi 96 százalékról december 21-ig 150 százalékra emelje. MMT

Cséplőgéppel fejtik a ki nem kovadt gyapotgubokot a surjáni állami gazdaságban

Vid KE/Jné/Pd Mi Ni

A ki nem kovadt gyapotgubok jelentős értéket képviselnek s ezért a szolgáknegyvi gyapottörővel ezeket is betakarították. Az ezekből kifejtett gyapot szintén jól hasznosítható. Ibben a munkában különösen az állami gazdaságok járnak az élen.

A kifejtés általában kézzel történik, de ez meglehetősen lassu. Egy dolgozó kézzel naponta mintegy 15-20 kilo gyapotot tud kifejtani.

A surjáni állami gazdaságban új módszert vezettek be a ki nem kovadt gubok kifejtésére. Sándor Kálmán gazdaságvezető javaslatára a gubokat átengedték cséplőgéppel. A kísérlet kitűnően bevált, a cséplőgép összezúzta a gubok tokját, a benne lévő gyapotot fellazította, vattaszennévé tette a csak ki kellett válogatni a tok maradványából.

A csépléssel a munka jelentősen könnyebb, gyorsabb, már az első eredmények ezt mutatják, hogy a teljesítmények megszorozódtak. MMT

Somogyzsil község teljesítette termény-tojás- és baromfibeadási kötelezettségét

Vid IK/Fd Mi Ni

Somogyzsil község dolgozó parasztjai Rákosi Mátyás beszéde után gazdaságukban elhatározták, hogy december 15-ig minden terményből, szőlőből tojásból és baromfiból is teljesítik beadási

kötelezettségüket. Estedikén baromfibeadási napot tartottak, amelyen 1.500 kilo élő baromfi gyűlt be. December 11-én pedig a községi tanács büntetésén jelenthette: teljes egészében elvégzett termény-, tojás és baromfibeadási kötelezettségük. MMT

B 29.kiadás 1951. december 13.

17 óra 45 perc

Hírck Csongrád megyéből

i Vid U/Fd Mi i

A kiskirályszági "Ifjú Garda" termelőszövetkezetben a zárszámolás után a munkájukat becsülettel végző tagok szép jóvádelémhez jutottak. Időse Sarkadi János telenész 496 munkacséget ért el. Egész évi jó munkájáért több mint 40 mázsa kukoricát, 38 mázsa takarmányt, 5 mázsa árpat, 19 mázsa búzát, 12 mázsa burgonyát, 120 kilo riszt és ezenfelül 4.650 forint készpénzt kap.

Időse Sütös Mihály, a tisz másik dolgozója 464 munkacséget szerzett.

X X X

A szentesi "Felszabadulás" tisz-ben a szovjet tapasztalatok nyomán bevezetett egyoldi takarmányozás és a napi háromszori fejés bevezetése óta egy hónap alatt napi két literrel emelkedett a fejési átlag.

X X X

A mindszenti "Lenin" termelőszövetkezetben husz holdon termeltek cukorrépát. A jó növényápolási munkák eredményeképpen holdanként 195 mázsa átlagtermést takarítottak be. Emlékeztetnek el. A kender is jól fizetett: holdanként 55 mázsa

Csökmón az adófizetésben elanjáró dolgozó parasztokat a tanács ülésén tüntették ki

2 i Vid Ró/Fd Mi i + 2

A csökmői tanács legutóbbi ülésén közel 400 dolgozó paraszt vett részt. A tanácsülésen az állatorvosi kötelezettség teljesítéséről, az adófizetéséről, a begyűjtés kérdéseiről sok szó esett. Itt tüntették ki a pénzügyminiszter diszokleivel azt a négy csökmői dolgozó parasztot, akik példát mutattak az adófizetésben.

Vincze Gyula 7 holdas, a II. típusú "Petöfi" tisz tagja az egyik kiténtett dolgozó paraszt. Az évi adóját, 1200 forintot az elők között fizette be a községben. Oravegy Piros Géza, Szpicsakov László és Csuka Pándor kapott még kiténtető oklevelet.

A tanácsülésen felszólalt dolgozók megbélgették az akik megfelelőnek kötelezettségükről. Például Péntes Balázs, aki a felszabadulás után tíz hold földet kapott, tisztességesen, jól él, két telenet és szekert vásárolt már- adóját azonban 1946 óta nem fizette. Genge Józsefnek is több mint háromezer forint adótartozása van. /azokat

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 30. kiadás

1951 december 13

17 óra 30 perc

Háy Gyula beszéde

FT § Hné N1 A Szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Háy Gyula Kossuth-díjas író beszédét, amelyet a "Béke-filmnapok" megnyitó ünnepségei előadásán mond el. Keretét később adunk.

x x x

Háy Gyula a többi között ezeket mondotta:

- A mi harcunk a világbékeért nem zárt, párnázott ajtók mögött, nem halk hangon, érthetetlen, cikornyás nyelven folyik. Az emberiség legjáva milliós tömegekben sorakozik fel, hogy ne védje szent jogát az élethez, a békéhez, a boldog jövőhöz. A béke védelmében kimondott mind szót, a kár politikus, akár tudós, író, művész ejti is ki, a nyolcszázmilliós béketábor visszhangoz. . . Tervezetes tehát, hogy a béke eszméje szívesen és eredményesen választja szócsövétül a legnagyobb tömegeket megmozgató művészetet: a filmet.

- Néhány nappal ezelőtt járt Magyarországon a Béke Világtanács két kiváló tagja: Jorge Amado braziliai író és Umberto Barbaro olasz filmrendező. Azért jöttek, hogy két fiatal magyar filmesnek, Illés György Kossuth-díjas operatőrnek és Kiss József rendezőnek átadják a Nemzetközi Békedíjat, amelyet a budapesti Világifjúsági Találkozóról szovjet filmművészek vezetése alatt készült színes dokumentumfilm munkáiban való aktív részvételükkel érdemelték ki.

- Van valami szimbólikus és nagyon mélyen tanulságos abban, hogy az első békedíjjal kitüntetett magyarok éppen filmmel és éppen szovjet művészek védőszárnyai alatt nyerték el ezt a nagy kitüntetést. Mert ha van valami, amiből kicsi és nagy, férfi és nő, fehér és fekete, sárga és rézbőrű egyaránt tanulhatja és nanonta tanulja is, hogyan harcolhat és hogyan köteles harcolni a békéért mindenki, aki a béke áldásaiban részesedni akar, úgy a szovjet film az.

- A szovjet film: a szovjet nép alkotása. Minden mondanivalója, minden szándéka, minden érzés, amelyet tükröz: az egyszerű szovjet ember gondolata, akarata, érzése. Az egyszerű szovjet emberé, - tehát egyben a legnagyobb szovjet tudósoké is, mert a szovjet tudomány a népért van, a népben gyökerezik. Az egyszerű szovjet emberé, - tehát a legnagyobb szovjet íróké, művészeké is, mert a szovjet irodalom és művészet a nép szavának, dalának, lángoló szívének méltó tolmácsolója. Az egyszerű szovjet emberek millióié mindez a gondolat, érzés, akarat, - tehát . . . sztáliné is. Mert, amit sztálin mond, azt a szovjet nép mondja, amit sztálin érez, azt a szovjet nép érzi, amit sztálin akar, azt a szovjet nép akarja. És ha sztálin ejtke kiejti ezt a szót: "Béke!" - azt nem egy ember, hanem egy hatalmas, győztes nép, a világ legerősebb országának a népe mondja ki. Ezért visszhangzik tőle a világ ezért meritenek belőle erőt a béke hívei, ezért rezketnek tőle a béke ellenségei.

/Folyt.köv./

S

MTI BELFOLDI HIRSK

B 31 kiadás

1951 december 13

14 óra 35 perc

/Háy Gyula beszéde...1.folyt/ § Hné FT Ni

- Sztálin és a szovjet nép egybeforrottságát, azonos-
ságát fényesen tükrözi ez a ma bemutatásra kerülő film, Pavlenko és
Csiaureli mesterműve: Az Eskü. Krenlt.

- Néhány perc múlva látni fogják a vásznon a
a Vörös-teret és látni fogják az 1924-es csikorgó télben a végelát-
hatatlan tömeg fölé emelkedni azt az embert, aki mindenkinél nagyobb
és aki saját nagyságával mindenkit nagyobbá, mindenkit erősebbé,
mindenkit hatalmasabbá tesz, mindenkit, aki az emberi haladás szent
ügyét szolgálja, akár mint parancsnok, akár mint közkatona. Látni
fogják Sztálint és hallani fogják az esküt, amelyet Lenin ravatala
fölött az egész szovjet nép nevében kimond.

- És látni fogjuk a filmben, amint ahogy napról-napra
látjuk az életben is, hogyan teljesíti a szovjet nép ezt a nagy esküt.
Látni fogjuk, hogyan erősödik, izmosodik a szovjet proletariátus
diktaturája, hogyan válik azzá a leküzdhetetlen, ellenállhatatlan
erővé, amely a mi népünket is felszabadította, amely lehetővé tette
hogy nálunk is, a mi Népköztársaságunkban is államalkotó elvvé váljék
a munkásosztály kemény, építő akarata. És látni fogjuk a filmben,
amint ahogy látjuk az életben is, hogyan váltja valóra a szovjet nép
Sztálin esküjét. És látjuk a saját mindennapunkban, hogy a munkás-
paraszt szövetség hatalmas eszméje messze tulsugározva a szovjet köz-
társaságok határain, hogyan válik egyik vezérgondolatává a mi életünk-
nek is, hogyan harcol együtt a magyar város és a magyar falu a szocia-
lizmusért, a békéért.

- Mert a béke kiívásának egyik titka
hogy egyetlen napnak sem szabad eltelni a békéért folytatott harc nél-
kül. Másik titka, hogy senki sem harcolhat egyedül, a békét akaró
megszámlált nyolcszázmillió és megszámlálhatlan további milliók nél-
kül. A háborús uszítók gyengéje: az egyéni és csoportérdek, szaka-
datlan ellentmondása, a kapitalizmus káosza, a biznisszörjögő vására.
A békétábor erőssége: az egységes akarat, a törhetetlen szolidaritás,
a szervezethez.

- A filmben látni fogják, mit jelentenek a béke épít-
kezései a szocializmusban. A Szovjetunió azonban ma már túlhaladt
a történelemnek azokon a szakaszain, amelyeket a film előbünk hoz.
Most már nemcsak a szocializmus, hanem a kommunizmus hatalmas épít-
kezései is folynak. Azok az építkezések, amelyekkel az ember végképp
urrá lesz a természet felett. Ezekben az építkezésekben - az atom-
erőt is a békés munka szolgálatába állítva - a szovjet emberek hatá-
mas folyók/ változtatják meg, Oriási terméketlen területe-
ket varázsolnak buja termőföldekké, új hajózási utakat teremtenek,
kontinensek éghajlatát szabályozzák, hihetetlen mennyiségű elektromos
energiát termelnek. /folyásirányát

/Folytáköv./

9

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1951 december 13 15 óra 40 perc

/Háy Gyula beszéde...2.folyt/ § Hné FT Ni

- Az Esküben, amelynek ma este tanul lesznek, még ezt is mondta sztálin: "Őnök látták a napokban a dolgozók tíz és százezereinek zarándoklását Lenin elvtárs koporsójához. Rövid idő múltán látni fogják a dolgozó milliók képviselőinek zarándoklását Lenin elvtárs sírjához. Bizonyosak lehetnek abban, hogy a milliók képviselői után felsorakoznak majd a tíz és százmilliók képviselői a világ minden sarkából..."

- Álljunk be mi is a százmillióknak abba a menetébe, amely csatlakozik Lenin eszméihez, amely felsorakozik annak a zászlaja mögé, akinek - mihelyt a hatalmat a Nagy Októberi Szocialista Forradalommal a munkásosztály számára meghódította - első szava ez volt: Béke! És mondjuk el mi is az eskü szavait: "Esküszünk neked Lenin elvtárs, hogy életünk t sem kimélve rajta leszünk, hogy erősítsük és szélesítsük az egész világ dolgozóinak szövetségét..."

- Ez az egész világra kiterjedő szövetség ma a béke nyolcszázmillió táborá. Ennek legyünk valamennyien harcos, megalkuvást nem ismerő katonái, ennek érdekében teljesítsük kötelességünket szakadatlanul, egyetlen napot sem kihagyva, és a béke ügye diadalmasodni fog nálunk és az egész világon! /MTI/

Ot-hat vagonnal több edény- és porcelánárut

i Kné/Fd/Hné Kné Ni 4

készít decemberben a Pécsi Porcelángyár egy új eljárás segítségével. Az ugynevezett zsongelőkemencét, amiben eddig csak az alacsony hőfoku első égetést/- és így teljesítő-képességét nem tudták teljesen kihasználni, most alkalmassá tették a magashőfoku második "mázás" égetésre is. /MTI/ /végezték

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1951 december 13 15 óra 40 perc

/Háy Gyula beszéde...2.folyt/ § Hné FT Ni

- Az Esküben, amelynek ma este tanul lesznek, még ezt is mondta sztálin: "Önök látták a napokban a dolgozók tiz és százezereinek zarándoklását Lenin elvtárs koporsójához. Rövid idő múltán látni fogják a dolgozó milliók képviselőinek zarándoklását Lenin elvtárs sírjához. Bizonyosak lehetnek abban, hogy a milliók képviselői után felsorakoznak majd a tiz és százmilliók képviselői a világ minden sarkából..."

- Álljunk be mi is a százmillióknak abba a menetébe, amely csatlakozik Lenin eszméihez, amely felsorakozik annak a zászlaja mögé, akinek - mielőtt a hatalmat a Nagy Októberi Szocialista Forradalommal a munkásosztály számára meghódította - első szava ez volt: Béke! És mondjuk el mi is az eskü szavait: "Esküszünk neked Lenin elvtárs, hogy életünk t sem kimélve rajta leszünk, hogy erősítsük és szélesítsük az egész világ dolgozóinak szövetségét..."

- Ez az egész világra kiterjedő szövetség ma a béke nyolcszázmillió táborá. Ennek legyünk valamilyen harcra, megalkuvást nem ismerő katonái, ennek érdekében teljesítsük kötelességünket szakadatlanul, egyetlen napot sem kihagyva, és a béke ügye diadalmaskodni fog nálunk és az egész világon! /MTI/

Öt-hat vagonnal több edény- és porcelánárut

1 Kné/Fd/Hné Kné Ni 4

készít decemberben a Pécsi Porcelángyár egy új eljárás segítségével. Az ugynevezett zsonglőkemencét, amiben eddig csak az alacsony hőfoku első égetést és így teljesítő-képességét nem tudták teljesen kihasználni, most alkalmassá tették a magashőfoku második "házas" égetésre is. /MTI/ /végezték

... az építőipar komplex gépesítésének kérdései

i TP/Mk Ni

A Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése építészeti bizottságának ülésén Nagy István az építőipar komplex gépesítésének mai problémáiról tartott előadást.

A kapitalista országokban az egyre növekvő gazdasági válság mindinkább az építkezések mértékének csökkentéséhez vezet. Ezzel szemben hazánkban ugyanugy, mint a többi népi demokratikus országban, a történelem folyamán még soha nem tapasztalt építkezések folynak. -- az építések szüntelen növekedését biztosítják beruházásaink hatalmas összegei, a szocialista termelés szüntelen növekedése. .. munkafolyamatok gépesítése, az emberi munka helyettesítése mechanizmusok munkájával, a sok munkaidőt igénylő termelési folyamatok számának csökkentése, a lehető legkisebb eszköz építőiparunk gyors fejlesztésére.

A továbbiakban az előadó rámutatott a komplex-gépesítés jelentőségére. Teljesen gépesíthető az építkezéseknél az alapozás földmunkája, az épület szerkezeeteinek készítése, vakolási munkák és egyebek. Öt éves tervünk maszkai fejlesztési terve az építőipar területén is kijelöli a tényleges feladatokat. Mindenekelőtt a nagytömegű és nagy erőfeszítést igénylő munkafolyamatokat kell gépesíteni, mert itt várható a gépesítés következtében a munkafolyamatok meggyorsítása mellett szakmunkások és segédmunkások nagytömegű felszabadulása. Fontos szempont a vízszintes és függőleges szállítások gépesítése, mivel az építőiparban ezek a munkálatok igénylik az összes munkaerő-szükségletnek mintegy 60-70 százalékát. Feltétlenül gépesítendő a téli munkák folyamatai. Fokozottabb mértékben kell vezetni a vilámosítást az építőipar gépi berendezésénél. Ennek eredményeképpen a munkahelyek energia-ellátása központosan biztosítható, az erőgépek felesleges mértékbe mellozható, és az önköltség csökkentése lényegesen emelhető. Ha csak 1 százalékkal emeljük építőiparunk meglévő gépparkjának kihasználását, már az közel / millió forint értékű új beruházás megtakarítását jelenti. /MTI/ hétven

Ujabb színes szovjet rajzfilmek filmszínházaink műsorán

MOVÉP & Jnó/Mk Ni Di Ni

A Szovjetunió rajzfilmművészetének hat kis alkotásából állították össze "A hol volt, hol nem volt" című filmműsort.

Mind a hat film színes és kedves történetekkel a felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt jó szórakozást nyújt. Igen érdekes a műsorban szereplő "Sárga golyó" című, kínai népmese alapú készült film, valamint a "Kigyulnak a fenyők" című film, amely magyarra szinkronizálva kerül bemutatásra és a szovjet gyermekek mai életéből

mond el egy kedves újévi történetet. A szinkronizálásnál közreműködött a többi között Lohotay Appád, Kiss Manyi és Turay Ida. A rajzfilmek alkotói a legkiválóbb szovjet írók és művészek, mint Kozajev és Hacsaturján. "A hol volt, hol nem volt" című műsort csütörtöktől december 13-tól játssza a Korvin, a Szabadság és a Brigád filmszínház. /MTI/ L

Magyar Tudományos Akadémia

i TP/Hm/Mk Ni

nagygyűlésén csütörtökön délelőtt az egyes osztályüléseken, a konferen-
ciákon tudósok és kutatók, szakemberek ezrei vettek részt.

A klasszika-filológiai állandó bizottság ülésén Horavcsik
Gyula akadémikus a klasszika-filológiai kutatás helyzetéről és fel-
adatairól, míg Trencsényi-Kaldapfel Imre akadémikus a népköltészet és
az irodalom viszonyáról tartott előadást.

A növényemesítési kongresszuson Sedlmayr Kurt a fajta-elo-
állítás micsurini módszereiről és azok hazai alkalmazásának újabb ered-
ményeiről számolt be. A zoológiai állandó bizottság ülésén Soos Árpád
és Mihályi Ferenc "A csipő szunyogok és a malária elleni küzdelem rovar-
tani előkészítése a Balaton partvidéken" címmel tartott beszámolót.

Az Akadémia műszaki osztályának földtani állandó bizott-
sága a MTESZ Reáltanoda-utca 13-15 szám alatti színházban tartott
ülést. Szalay Sándor fizikus "hazai kőszetek radiológiai vizsgálatáról"
tartott előadást, ugyanítt Földvári Aladar, a debreceni Tudományegyetem
tanára a rádióaktív anyagok geokémiáját ismertette.

Az állandó főbizottság a Magyar Tudományos Akadémia fel-
olvasó termében tartotta ülését. Itt Godeon Tihany beszámolt a bauxit-
feltárás újabb módszereiről. Ugyanítt Gillemot László akadémikus a
titan-ötvözetek problémáiról tartott előadást. Az előadó hangsúlyozta,
hogy kutató munkájában nagy segítséget jelentett számára a Magyar
Tudományos Akadémia műszaki bizottságának munkája.

Az építészeti konferencia keretében Széchy Károly Kossuth-
díjas mérnök a közúti hidjaink ujjáépítése során alkalmazott hegesz-
tett hídzerkezetek kérdését ismertette, míg Haviár Győző a szabadszál-
lasi alumínium-híd építésének tapasztalatairól számolt be. A vegyész-
csoport csütörtöki ülésén az EDOSZ dísztermében nagyszámu hallgató-
ság előtt Oplatha György és Grofcsik János tartottak előadást.

A.V.Pallagyin, az Ukrán Tudományos Akadémia elnöke, a
Magyar Tudományos Akadémia dísztermében előadást tartott: "Az egy
biokémiájáról". A hívaló szovjet tudós számos olyan szempontot tárt
fel, amely új irányt ad a magyar biokémiai kutatásoknak. A természet
szufolásig megtöltő közönség, amelynek sorában ott láthatjuk a magyar
örvostársadalom legkiválóbb képviselőit, legkiválóbb biokémikusainkat,
feszült figyelemmel hallgattak az előadást. Az értékes előadáshoz
a többi között Straub F. Brunó akadémikus szólott hozzá. A.V.Pallagyin
akadémikus részletesen válaszolt a hozzászólásokra és a feltett
kérdésekre.

/folyt.köv./

C

M T I B E L F Ö L D I H I R L E K

B 35. k. a. s 1951. december 13. 15 óra 110 perc

Tajkov András ^{munkaérdemrendes kétszeres sztachanovista}
 az Akadémia nagygyűlésének bányászati vitájához vajár felszólalása

i TP/Mk Gp

A Magyar Tudományos Akadémia 1951 évi nagygyűlése során a Bányászati Állandó Bizottság ülésén Krupár Géza, a Bányászati Kutató Intézet bányaművelési osztályának vezetője, a nagyszámú hallgatóság előtt előadást tartott a bányák korszerű biztosítási módjairól a többtermeléssel kapcsolatban. A bányaművelésünk szempontjából rendkívül nagy jelentőségű kérdéshez számosan hozzászóltak. A többi között Czeke András bányamérnök nem értett egyet sem az előadóval, sem a hozzászólókkal, mert, mint mondotta, "...ma nincs idő és nem szükséges a bányákban közet-nyomás kutatásokkal foglalkozni". Czeke András állítására Tajkov András, a tatai bányász

sztachanovista vajár felelt. Az előadóterem tábláján felrajzolta a közetnyomási diagrammokat és rámutatott arra, hogy ha a fejtésben a bányászok előrehaladása lassú, akkor a közetnyomás megelőzi a fejtést, nagy közettömegek lazulnak meg a fejtés felett és ezáltal beszakadhat a fejtés. Ha a fejtés előrehaladása elég gyors, akkor a nyomás nem tud hárosan kifejlődni és így kevesebb fa szükséges a biztosításhoz. Tehát a közetnyomási vizsgálatok és azok értelmezése egyrészt biztosabba teszi a fejtést, másrészt a fejtési munkák gazdaságosságát is növeli azáltal, hogy kevesebb faanyagra lesz szükség a biztosításhoz. Tajkov András kérte a bányászati kutatókat, hogy ellentétben Czeke András bányamérnök fejtegetésével, még fokozottabb mértékben foglalkozzanak a közetnyomás tanulmányozásával és megfigyeléseiket közöljék a bányászokkal, hogy így előre tudjanak számolni munka közben a fellépő természeti jelenségekkel. Tajkov András felszólalását nagy tetszéssel fogadták a kutatók, a szakemberek és a jelenlévo bányai ipari dolgozók. /MTI/ munkaérdemrendes kétszeres

Kivilágítják a fővárosi nyilvános órákat

i Kj/Hm/Mk: Di Ni 3 plusz 2

Sok panasz hangzott el a dolgozók részéről, hogy a fővárosi nyilvános órák egy része nincs kivilágítva és a sötétség beálltával nem látják a pontos időt. A fővárosi tanács végrehajtóbizottságának intézkedésére még decemberben a főváros különböző helyein felállított nyilvános órák közül 24-et kivilágítanak. A jövőben felállítandó órákat már mind világítóberendezéssel készítik. /MTI/

5

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 36. kiadás

1951 december 13 16 óra - perc

Várpalota, az új szocialista város

i Vid S1/Fd/Hné Vár k 4 + 3

/célul

Várpalota, a hajdani elhanyagolt, sivár bányásztelepülés helyére népi demokráciánk kormányzata már a hároméves tervben új ipari város létesítését tűzte ki. Milliós beruházásból egészségház épült, a sáros utcákat kikövezték, bővítették a vízvezetékhalozatot, hogy a bányászcsaládokat egészséges ivóvízzel láthassák el. Ugyanakkor a bányában is megváltoztak a munkakörülmények. Egészséges, jól szellőztetett munkahelyeken dolgoznak a bányászok és érzik a párt segítő kezét, támogatását. 1948-ban 109 lakással és egy köttantermes iskolával felépült a bányászok "Rákosi telep"-e.

Az ötéves terv még többet adott már eddig is a palotai dolgozóknak. Kétmillió forint beruházással új vízmű készült, kibővült a csatornahálózat, elkezdték főlmillió forintos beruházással egy korszerű orvosi rendelő építését is. Parkosították, cinosították a jövő ipari város központját.

1951 október 21 nagy ünnepet, történelmi eseményt jelentett Várpalotának: a minisztertanács határozata alapján egyesült Péttel és Inotával - szocialista város lett.

A péti nagy vegyipari üzem mellett új nagyüzem - létesül a szocialista városban, ötéves tervünk egyik bűszkesége: az Inotai Erőmű. Szinte a földből nő ki a hatalmas Erőmű, amelynek hőberendezése az alacsony fűtőértékű várpalotai lignithez készült. December 11-én az Erőmű megkezdte a rendszeres áramszolgáltatást. November 7-re készült el az első gégegység és népünk felszabadítójának, a béke örének, a nagy sztálinnak születésnapjára elkészítik a másodikat is. A következő tervév végére már hat óriási gégegység ontja az áramot az Erőműből, hogy megkönnyítse dolgozó népünk munkáját, emelje életszínvonalát.

Inotának naponta többszáz vagon szénre lesz szüksége. Ennek ellátására kibővítik a várpalotai bányát. Korszerű gégekkel, új rendszerű szállítóaknával, új robbantási móddal fokozzák a termelést. A Bakony aljában lévő szentgál község határában új, külszíni fejtési bányát nyitottak. A Szovjetuniótól kapott két hatalmas gépkolosszal, exkavátorral termelik itt a szenet és néhány heten belül elreláthatóan a külszíni fejtés hozama megközelíti a várpalotai szénbánya termelését.

A következő tervidőszak még ragyogóbb távlatokat nyit meg az új szocialista város előtt. 1952-ben új bányászházak százai emelkednek a városrendezés során szabályozott utcákon. Új mentőállomás létesül, rövidesen két új bölcsődét és új iskolát kap Várpalota.

/Folyt.köv./

L

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 37. kiadás

1951 december 13 16 óra 05 perc

/Várpalota, az új szocialista város,folyt/ 1 Vid Si/Fd/Hné Vár K

Hét és félmillió forint költséggel vájártaulcótthont építenek, amelyben a hálószobákon kívül ebédlő, kulturterom és korszerűen felszerelt tornaterom lesz. Az ősi, történelmi nevezetességű "Mátyásvár" restaurálására hárommilliót fordít tervünk, ebben a nagy épületben kulturotthonok termei és a tömegszervezetek helyiségei lesznek. közelőben

Az Inotai Erőmű/villaszerű, minden kényelemmel ellátott lakóházak épülnek az üzem dolgozói számára. A várostól az Erőműig húzódó völgyben létesülő erdősavok mellett 4800 távfűtéses lakás, hat általános iskola, kórház, mozi épül. A harmadik tervév végén már összeolvad Inota Várpalotával, nagyváros lesz./MTI/

Vas megye vezet a tűzifaanyag-szállítás versenyében

k EK § Hné Ká K

Az erdőgazdaságok negyedik negyedévi tervének egyik legfontosabb feladata a szállítás fokozása mind a tűzifa, mind az iparifa terén. A legutolsó jelentések a teljesítmények emelkedéséről számolnak be. A szállítási versenyben a megyék rangsora tűzifánál a következő:

1./Vas, 2. Zala, 3. Nógrád, 4. Veszprém, 5. Fejér, 6. Hajdu, 7. Borsod, 8. Pest, 9. Komárom, 10. Somogy, 11. Baranya, 12. Tolna, 13. Győr, 14. Bács-Kiskun, 15. Heves.

Az önálló erdőgazdaságok rangsora:

1. Tiszamenti, 2. Nyírbátor, 3. Szolnok, 4. Békés, 5. Nyíregyháza.

Az eddig élenjáró Vas, Zala és Nógrád megyéhez Veszprém megye csatlakozott. Győr, Bács-Kiskun és Heves megyék még mindig az utolsó helyen vannak.

Iparifa anyagszállítási versenyben a megyék rangsora:

1./Hajdu, 2. Vas, 3. Fejér, 4. Somogy, 5. Pest, 6. Győr, 7. Zala, 8. Komárom, 9. Baranya, 10. Veszprém, 11. Borsod, 12. Heves, 13. Nógrád, 14. Bács, 15. Tolna.

Az önálló gazdaságok rangsora: 1. Nyíregyháza, 2. Nyírbátor, 3. Békés, 4. Tiszamenti, 5. Szeged, 6. Szolnok./MTI/ TL

M E I B E L F O L D I H I R E K

B 38. Kiadás

1951. december 13.

10 óra 40 perc

A Pamutkikészítőgyár és a Goldberger Textilnyomó ^{nagymennyiségű} anyagot készit ki naponta terven felül

1 Go/Pd/Mk Kné Ni 4

A textilgyárak dolgozói is csatlakoztak az öket ellátó textilgyárak felajánlásához, hogy a decemberi fokozottabb igények kielégítésére több anyagot gyártanak.

A Pamutkikészítő gyár dolgozói az év közepén a rosszul megszervezett anyagellátás miatt lemaradtak előirányzatuk teljesítésében. Ehhez nem kis mértékben járult hozzá a dolgozók laza munkafegyelme is. Az üzemet foként a Magyar Pamutipar látja el anyaggal. Az anyagellátást a két gyár közötti jobb kooperációval javították meg. Ennek eredménye: a kikészítő gyár november végére nagyrészt behozta lemaradását. A munkafegyelem terén a művezetők hatáskörének kiszélesítésével, a népnevelők fokozottabb munkájával elérték, hogy a késonjövők száma fokozatosan csökkent. Novemberben már csak 1.1. százalék volt a késon jövők arányszama. A gyár dolgozói december 21.-re vállalták, terven felül naponta 15 ezer méter anyagot készítenek ki. Nákos Matyás beszéde még nagyobb lendületet adott a gyár dolgozóinak. A terven felül vállalt anyag mennyisége naponta emelkedik. Így az elmúlt napok egyikén 34 ezer, a következő napon/ ezer métert készítenek terven felül.

48

A Goldberger Textilnyomó és Kikészítőgyár szintén lemaradt tervének teljesítésében a rossz anyagellátás miatt. Ők is megjavították együttműködésüket a Keltex-szel, így biztosították a zavartalan anyagellátást. Tervüket novemberben már száz százalékra teljesítették. A gyár dolgozói a párt és a kormány iránt érzett hálájuk jeléül vállalták, hogy decemberben napi 15 ezer méter textilanyagot készítenek terven felül. Felajánlásukat rendszeresen túlteljesítik: 40 ezer méter anyagot készítenek ki naponta. A jó eredményt főleg újításokkal érték el. A flanelalapfestést eddig úgy végezték, hogy az egész anyagot festékbe merítették. Most a hengernyomógépek segítségével csak egy oldalra nyomják az alapszint. Ez az eljárás nemcsak a munkát gyorsítja meg, de 50 százalékkal kevesebb festék is szükséges és a minőséget is javítja. /MTI/

TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 39. kiadás

1951 december 13 16 óra 30 perc

Írók és újságírók a békepublicisztika kérdéseiről

t. Ká Hné FT Ni 3

Szerdán este az Írószövetség székházában a magyar irodalom és újságírás több kiválósága gyűlt össze a békepublicisztika kérdéseinek megbeszélésére. A megbeszélésnek külföldi vendége is volt: Theun de Vries, haladó holland író, a holland békemozgalom egyik élenjáró harcosa.

Parragi György Kossuth-díjas újságíró tartott előadást. Az előadáshoz Veres Péter és Hámos György Kossuth-díjas írók szoltak hozzá.

Benke Valéria, az Országos Béketanács titkára kérte az írókat és újságírókat, nyújtsanak segítséget az új szocialista ember jellemének kialakításához, az emberek tudatának átalakításához.

Boldizsár Iván, a Béke és Szabadság és a Magyar Nemzet főszerkesztője kérte az írókat, hogy békeírásaikban saját élményeiket dolgozzák fel.

Theun de Vries holland író felszólalásában elmondotta, a holland békeharcosok nehéz helyzetben vannak, ennek ellenére 87 holland író békefelhívást adott ki, melyben felhívták a holland népet, csatlakozzanak az öthatalmi békeegyezményt követelők táborához.
/FTI/

Öt új fonógépet kapott

i Kné/Fd/Hné Kné Ni 4 a pápai Textilgyár. Az új gépek motorjai azonban más áramra készültek, mint amilyen az üzemben van. Hetekig álltak volna a gépek, ha nem segít a dolgozók lelkesessége: a magasabb feszültségre tervezett motorokat "átkötötték" az üzemben lévő kisebb feszültségű áramra. Így járatták a gépeket, míg meg nem kapták a megfelelő motorokat.
/FTI/

Gyorsvágó bemutató a Ganz Vagonban

i SB/Fd/Hné Vár K 4

1949-ben, az Első Ujítókongresszus alkalmával járt hazánkban P. B. Bikov, a híres szovjet sztahanovista gyorsvágó esztergályos. Az üzemek látogatása során átadta munkamódszerét, ismertetve a gyorsvágás terén szerzett tapasztalatait. Az emlékezetes 1949-es sztálini üszak alatt már sok esztergályos, köztük Muszka Imre, Kék Zoltán, Horváth László a gyorsvágással érte el kimagasló teljesítményét. 1949 óta számos üzemben elterjedt a gyorsvágás, amellyel a dolgozók sok esetben többszörösére növelték termelésüket és keresetüket is.
/Polyt.köv./

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 40. kiadás

1951 december 13

16 óra 35 perc

/Gyorsvágó bemutató a Ganz Vagonban....folyt/ i SB/Fd/Hné Vár K

A Szovjetunióból, a baráti népi demokratikus országokból küldött és a hazánkban gyártott új gépek üzembehelyezésével ma már sokkal nagyobb a lehetőség a gyorsvágás alkalmazására.

A Ganz Vagongyárban Pető Sándor, az 522-es üzem műhelyfőnöke és Genda István, az 519-es műhely főnövezetője felismerte a gyorsvágás nagy jelentőségét a termelés növelésében, a terv teljesítésében. Elhatározták: mivel a vállalat esztergályosainak mindössze 16 százaléka dolgozik gyorsított vágással, ennek az arányszámnak felemelése és az évi terv teljesítése érdekében december 11-től 15-ig gyorsvágó bemutatót tartanak az 522-es műhelyben. A bemutatóra meghívták a Ganz Vagongyár dolgozóit, hogy alaposan megismerjék és műhelyükön bevezessék a gyorsított vágást.

Négy csúcsezterga és egy karusszelesztergapadon mutatták be a gyorsvágást. Pető Sándor maga állt a gépek mellé. Az üzemekből csoportonként eljött esztergályosoknak elmagyarázta, hogy a gyorsvágás segítségével hosszú évek normáját, néhány hónap alatt lehet teljesíteni, anélkül, hogy a gép működésére ez hátrányos lenne. Az üzemekben lévő nagyteljesítményű gépeket a régi munkamódszerrel nem lehet jól kihasználni, új munkamódszert, a gyorsvágást kell alkalmazni, hogy gazdaságos eredményt érjenek el. Pető bemutatta, milyen forgácsoló mélyedést köszörül a keményfémlepkés késbe, hogy az esztergakésről lekerülő forgács ne zavarja a dolgozót.

Az első gépbe befogott 45 kiló szakítószilárdságú probadarabon három milliméteres fogásmélység mellett 290 méteres perccenkénti vágósebességet ért el. A simitásnál már 1080 méteres vágósebességet, 0.3 milliméteres eltolást mutatott be Pető Sándor. Ez a vágósebesség már csaknem megfelel a köszörülési sebességnek. A kés néhány másodperc alatt végigszaladt az anyagon, míg azelőtt hosszú percekbe került ugyanez a művelet. A gyorsvágást mutatta be Kiss Ferenc átképzőből lett sztahanovista esztergályos is. A külső tömítőgyűrűk megmunkálásánál 360 méteres vágósebességgel úgy dolgozott, hogy az esztergakés élét csak háromóránként kellett ismét megköszörülni.

A bemutatón már többen elhatározták, hogy alkalmazzák a gyorsvágást. Pető Sándor pedig szavát adta, hogy az 522-es műhely gyorsvágóinak számát december 21-ig ötről tizenötre növeli. A vállalatnál a közeljövőben gyorsvágó tanfolyamot indítanak, amelyen még alaposabban megismerhetik a kiváló munkamódszert az üzem dolgozói. A Ganz Vagongyárról dolgozók más vállalatok: a Rákosi Művek, a MAVAG, a Ganz/..., a Vörös Csillag Traktorgyár esztergályosait is meghívták a bemutatóra, hogy a nehézipari üzemekben az eddiginél szélesebb körben elterjessék a gyorsvágást. /TI/ /Villamosági

MTI BELFOLDI HIREK

B 40. kiadás

1951. december 13. 16 óra 35 perc

/Gyorsvágó bemutató a Ganz Vagonban....folyt/ i SB/Fd/Hné Vár K

A Szovjetunióból, a baráti népi demokratikus országokból küldött és a hazánkban gyártott új gépek üzembehelyezésével ma már sokkal nagyobb a lehetőség a gyorsvágás alkalmazására.

A Ganz Vagongyárban Pető Sándor, az 522-es üzemi műhelyfőnöke és Genda István, az 519-es műhely főnövezetője felismerte a gyorsvágás nagy jelentőségét a termelés növelésében, a terv teljesítésében. Elhatározták: mivel a vállalat esztergályosainak mindössze 16 százaléka dolgozik gyorsított vágással, ennek az arányszámnak felemelése és az évi terv teljesítése érdekében december 11-től 15-ig gyorsvágó bemutatót tartanak az 522-es műhelyben. A bemutatóra meghívták a Ganz Vagongyár dolgozóit, hogy alapsan megismerjék és műhelyükön bevezessék a gyorsított vágást.

Négy csuceszterga és egy karusszelesztergapadon mutatták be a gyorsvágást. Pető Sándor maga állt a gépek mellé. Az üzemekből csoportonként eljött esztergályosoknak elmagyarázta, hogy a gyorsvágás segítségével hosszú évek normáját néhány hónap alatt lehet teljesíteni, anélkül, hogy a gép működésre ez hátrányos lenne. Az üzemekben lévő nagyteljesítményű gépeket a régi munkamódszerrel nem lehet jól kihasználni, új munkamódszert, a gyorsvágást kell alkalmazni, hogy gazdaságos eredményt érjenek el. Pető bemutatta, milyen forgácsoló mélyedést köszörtül a keményfémlepkés késbe, hogy az esztergakésről lekerülő forgács ne zavarja a dolgozót.

Az első gépbe befogott 45 kiló szakítószilárdságú probadarabon három milliméteres fogásmélység mellett 290 méteres perccenkénti vágósebességet ért el. A simitásban már 1080 méteres vágósebességet, 0.3 milliméteres előtolást mutatott be Pető Sándor. Ez a vágósebesség már csaknem megfelel a köszörülési sebességnek. A kés néhány másodperc alatt végiszaladt az anyagon, míg azelőtt hosszú percekbe került ugyanez a művelet. A gyorsvágást mutatta be Kiss Ferenc átképzőből lett sztahanovista esztergályos is. A külső tömítőgyűrűk megmunkálásánál 360 méteres vágósebességgel úgy dolgozott, hogy az esztergakés élett csak háromóránként kellett ismét megköszörülni.

A bemutatón már többen elhatározták, hogy alkalmazzák a gyorsvágást. Pető Sándor pedig szavát adta, hogy az 522-es műhely gyorsvágóinak számát december 21-ig ötről tizenötöre növeli. A vállalatnál a közeljövőben gyorsvágó tanfolyamot indítanak, amelyen még alaposabban megismerhetik a kiváló munkamódszert az üzemi dolgozói. A Ganz Vagongyárról dolgozók más vállalatok: a Rákosi Művek, a MAVAG, a Ganz/..., a Vörös Csillag Traktorgyár esztergályosait is meghívták a bemutatóra, hogy a nehézipari üzemekben az eddiginél szélesebb körben elterjessék a gyorsvágást. /MTI/ /Villamosági

MTI BELFOLDI HIREK

B 41. kiadás

1951 december 13 16 óra 50 perc

Az MSZT Országos Központjának képzőművészeti szakosztálya

k Bx/Hm/Hnó FT K

képzőművészeti pályázatot hirdetett /szobrászat, körplasztika, dombormű, érem, festészet és grafika/ annak kifejezésére, hogyan segíti a Szovjetunió a magyar nép szocialista fejlődését. A nagy érdeklődésre való tekintettel a pályaművek beküldésének határidejét 1952 március 1-ig hosszabbították meg. A Magyar-Szovjet Társaság segíteni kívánja munkájukban a pályázó képzőművészeket, olyan módon, hogy festékkészlettel ajándékozza meg őket. A festékkészlet kiadását konzultációs bizottság javasolja a beküldött vázlatok elbírálása alapján. A vázlatok az MSZT Országos Központ képzőművészeti szakosztályának konzultációs bizottsága címére /Budapest, V., Semmelweis-utca 1/3/ küldendők be./MTI/

Tovább csökkenek a szabadpiaci árak

§ ELM Hnó Kő K Az élelmezési minisztériumhoz érkezett jelentések szerint a szabadpiacon továbbcsökkenek az élelmiszerek árai. Így Szolnok-megyében Kunhegyes község piacán a tojást 1.80-2.20, a cukrot 10, a vaját 48-60, a hizott baromfit 20-25 forintért árulják. A csirke kilója 20 forint. A bács-kiskunmegyei Borota piacon a zsír ára 90-ről 60 forintra csökkent. Somogy megyében a barcsi, csurgói és magyartúdi járásban a tojás 1.80-ról 1.50-re, a burgonyáé 1.20-ról 80-90 fillerre csökkent. A szabolcsmegyei Vásárosnaményi piaci árai: olaj 15-20, vaj 40-50, tej 2, csirke májja 20-25, kacska /kővér/ darabja 100-120 forint. A szombathelyi piacon a baromfi ára, amely a múlt héten 70-80 forint volt, a héten 35-45 forint között van. A zsír ára 120-ról 80 forintra csökkent. A hajdu-biharmegyei Biharkeresztesen a vaj ára 38-40 forint, a tojás ára 2 forint, az olaj ára 15-20 forint.

/MTI/

/ára

46.000 kiló alma került csütörtökön piacra

i Né/Hm/Hnó Knó K Allami beszállítókereskedelmünk vidéki ki-
rendeltségeitől csütörtökön reggel 8 óráig Budapest lakosságának el-
átására a következő áruszállítmányok érkeztek a Nagyvásártelre:
Burgonyax 380.000 kiló, céklarépa 18.321 kiló, gyökér-
zöldség 16.365 kiló, vöröshagyma 12.850 kiló, kalarábé 11.000 kiló, l-
veleskarfiol 2147 kiló, fejeskáposzta 41.610 kiló, kelkáposzta 16.431
kiló, paraj 1487 kiló, sárgarépa 370 kiló, petrezselyemzöldje 1600
csomó.

Tárolás céljaira érkezett: sárgarépa 8000 kiló. — Az
elraktározott készletekből piacra került 40 ezer kiló alma és 5000 kiló
citrom /MTI/

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 42. kiadás

1951 december 13 17 óra 35 perc

86.400 darab tojást és 2600 kiló étolajat szállítottak a fővárosba a földművesszövetkezetek

i Né/Hm/Hné Kné K

A földművesszövetkezetek fővárosi elárúsító helyeire december 11-én délelőtt 10 órájától december 12-én délelőtt 10 órájáig a következő áruszállítmányok érkeztek:

Fejéskáposzta 3803 kiló, kelkáposzta 731 kiló, kalarábáé 405 kiló, vegyes zöldség 647 kiló, vöröshagyma 1894 kiló, alma 1471 kiló, héjasdió 1608 kiló, élőcsirke 269 kiló, vágott liba és kacska 371 kiló, hal 1500 kiló, füstölt áru 304 kiló, étolaj 316 kiló, tejfel 388 kiló, túró 848 kiló, tojás 1280 darab, szárazbab 5226 kiló, 0-ás liszt 1050 kiló, mák 256 kiló, dióbél 167 kiló, cukor 3050 kiló.

A szövetkezeti elosztóba 86.400 darab tojás és 2600 kiló étolaj érkezett.

Az elárúsító helyek összforgalma december 11-én 380.551 forint volt./MTI/

Az MND Sz rendezésében háziasszonyok és üzemi dolgozó nők egéssznapos tanácskozása lesz vasárnap

i Bx/PE/Hné K ↓ 5

Vasárnap, december 13-án délelőtt fél 9 órakor kezdődik az MND Sz budapesti szervezetének helyiségében a háziasszonyok és üzemi dolgozó asszonyok egéssznapos tanácskozása, amelyre a budapesti és vidéki háziasszonyok üzemi dolgozó nők kétszáz képviselőjét hívták meg. A tanácskozáson részt vesznek a Nép gazdasági Tanács, a Munkaerő-tartalékok Hivatala és a termelő minisztériumok kiküldöttei is. /MTI/

↳ a SzOT

V. P. Nyikityin akadémikus látogatása a Ganz Hapcsolók- és Készülékek Gyárában

t SB/Jné/Hné Vár K 5 ↓ 5

Tíz hónappal ezelőtt a Magyar-Szovjet Barátság Hónapja alkalmával járt először a Ganz Hapcsolók- és Készülékek Gyárában Vaszilij Petrovics Nyikityin szovjet akadémikus. A Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlésére ismét Magyarországra jött a híres tudós, aki most sem mulasztotta el az alkalmat és december 13-án újból meglátogatta a Ganz Hapcsolók- és Készülékek Gyára dolgozóit.

A vállalatnál régi ismerősként fogadták Nyikityin akadémikust. Örömmel üdvözlötték, hogy a látogatás óta nagy eredményeket értek el: újfajta, ugynevezett Argonarc hegesztőkészüléket és Nyikityin utmutatása nyomán újabb típusú kísérleti hegesztő transzformátort készítettek.

/Folyt.köv./

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 43. kiadás

1951 december 13

17 óra 40 perc

/V.P. Nyikityin akadémikus látogatása....folyt/ t SB/Jné/Hné Vár K

A műhelyben bemutatták a büszkeségeiket, Horkai János hegesztő az Argonarc-készülékkel vörösrézhez alumíniumot, majd alumíniumhoz alumíniumot hegesztett. Nyikityin figyelmesen vizsgálta a műveletet.

A hegesztőpisztolyból kinyuló Wolfram-elektrodával létesített elektromos iv köré a készülékből kiáramló Argon-gáz védőburkot von. A gázburok megakadályozza, hogy a hegesztett anyagon forrasztás közben oxidréteg keletkezzék s így lehetővé teszi a két alapanyag, illetve a hegesztőpálcával együtt a három anyag összeforrasztását. A szovjet tudós egy hiányosságra hívta fel a figyelmet: a két bemutatott hegesztésnél nem változtatták meg a hegesztő-transzformátor áramerősségét, már pedig a varrat ezáltal még tökéletesebb lett volna. Nyikityin megnézte az újrendszerű hegesztő-transzformátor kísérleti példányát és megfigyelte annak működését. Megelégedéssel nyilatkozott, hogy ez sokkal kisebb, mint a régi típusu és ugyanakkor az áramerősség és a hatásfok tekintetében nem marad el a másik mögött.

A műhelylátogatás után tapasztalatcsere megbeszélésre hívták meg V. P. Nyikityint a gyár sztahanovistái és műszaki dolgozói. A tapasztalatcsere megbeszélésén sok szó esett a különböző hegesztő-transzformátorokról. Nyikityin elmondotta, hogy a szovjetunióban kilencfajta hegesztőtranszformátorral - a legkisebbtől fokozatosan 2000 amperes áramerősségű típusokkal - dolgoznak a hegesztők. A sztahanovisták magas követelményeik kielégítésére negyteljesítményű transzformátorokat készítenek, amelyeket szükség szerint már távvezérlő berendezésekkel felszerelve gyártnak.

Amikor a gyár dolgozói elmondották, hogy nálunk is sor kerül a magasabb teljesítményű hegesztő-transzformátorok elkészítésére, Nyikityin - mint legutóbbi látogatásakor - most is hasznos tanácsokat adott. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a rezgésmentesség és a könnyű kezelhetőség érdekében a hegesztő-transzformátor szabályozó szerkezetében lévő mozgójármó helyett a vasmar egyik oszlopa mozduljon. A látogatás végeztével Nyikityin és a gyár dolgozói elhatározták, hogy a továbbiakban még szorosabbra fűzik kapcsolataikat. A vállalat dolgozói majd rendszeresen megírják eredményeiket és problémáikat Nyikityinnek, aki levél útján is hasznos tanácsokkal segíti őket feladataik megoldásához. /MTI/

R.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44. kiadás

1951 december 13 17 óra 10 perc

December 16-án leleplezik le Sztálin szobrát

k NM & Hm/Hné FT K

A nagy Sztálin, a békétábor vezére és a magyar nép nagy barátja szobrának leleplezésére a Magyar Dolgozók Pártja és a Magyar Népköztársaság minisztertanácsa december 16-án, vasárnap ünnepséget rendez. A magyar dolgozó nép a születésnap és a szoborleleplezés alkalmából ezen az ünnepségen is ki fogja fejezni háláját, szeretetét és hűségét a nagy Sztálin iránt.

A leleplezési ünnepségen a Magyar Dolgozók Pártja és a minisztertanács nevében Révai József népművelési miniszter mond beszédet./MTI/

Csak okmányok alapján lehet kiadni a munkakönyveket

k MTH § Hné Li K

A Munkaerőtartalékok Hivatala közli: az új típusú munkakönyv fontos közokirat, és ezért szükséges, hogy munkakönyveket csak okmányok, ne pedig bemondás alapján állítsák ki. A vállalatoknak biztosítaniuk kell, hogy hiteles adatok kerüljenek a dolgozók kartonjára és ez alapon munkakönyvébe.

Minden dolgozónak tudnia kell, hogy ha munkába akar állani és még nincs munkakönyve, úgy az okmányok bemutatása kötelező. Azok, akik újmintájú munkakönyvvel még nem rendelkeznek, mielőtt munkahelyeikre utaznak, lássák el magukat megfelelő, személyazonosságukat igazoló okmányokkal. Ilyen okmányok: születési bizonyítvány vagy házasságlevél, vagy olyan iskolai bizonyítvány, amely feltünteti a dolgozó születési évét, a hó és nap megjelölésével együtt.

Aki ilyen okmánnyal vagy legalább ezek egyikével nem rendelkezik, munkakönyvet nem kaphat.

A munkakönyvbe be kell vezetni a munkakönyv kiállítás előtt betöltött munkaköröket is. A korábbi munkaköröket régi munkakönyvvel, szolgálati bizonyítvánnyal, vagy ha ilyen nincsen, az illetékes tanács/vagy a háztömb, illetve utcabizalmi/ által kiállított igazolvánnyal lehet tanúsítani. Bemondás alapján tehát jövőben a korábbi munkaköröket sem lehet a munkakönyvbe bevezetni./ TI/

R.

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 45. kiadás

1951 december 13

19 óra 25 perc

Emlékbélyeget ad ki a posta Sztálin szobrának leleplezése napján

k KÖM § Hné Li K

A posta Sztálin 72. születésnapja alkalmából 60 fillér és 1 forint értékjelzésű emlékbélyeget ad ki. A bélyegeket a Sztálin-szobor leleplezésének napján, december 16-án hozzák forgalomba.

A bélyegeket teljes sorozatban Budapest-Főposta, Budapest-Filatelía, Budapest 72, Budapest 114, továbbá Balassagyarmat, Debrecen 1, Eger 1, Győr 1, Kanosvár 1, Kiskolc 1, Nyíregyháza 1, Pécs 1, Sopron 1, Szeged 1, Szolnok 1, Zombathely 1 és Sztálinváros 2.sz. postahivatal, továbbá a szoborleleplezési ünnepség színhelyén, Dózsa György ut 62.sz. /Budapest 76.sz. postahivatal helyiségében/ működő alkalmi postahivatal árusítja. Teljes sorozatokban, borítékra ragasztva, a felsoroltakon kívül a nagyobb forgalmu postahivatalok, míg egyes értékekben az összes postahivatalok árusítják.

A bélyegek kiadásával egyidejűleg a Budapest-Főposta, Budapest 72, Budapest-Filatelía, Debrecen 1, Kiskolc 1, Pécs 1, Sopron 1, Szeged 1. sz. postahivatalok és az alkalmi postahivatal első napi bélyegzőt használnak. /MTI/

A földművelésügyi miniszter rendelete a köztenyésztésben és a termelőszövetkezeti tagok háztáji gazdaságában tartott anyakocák hizbaállításának, valamint a bugatásoknak szabályozásáról

k FM § Hné Ká K

Az állattenyésztés fejlesztéséről szóló minisztertanácsi határozat előírja azokat a feladatokat, amelyeket a sertestenyésztésünk vonalán meg kell valósítani. Az a cél, hogy a meglévő kocaállományunktól minél több utódot nyerjünk. Ennek érdekében a földművelésügyi miniszter a belügyminiszterrel és az élelmezési miniszterrel egyetértésben az alábbi rendeletet adta ki:

A köztenyésztésben, valamint a termelőszövetkezet /csoport/ tagjának háztáji gazdaságában tartott anyakocát csupán akkor lehet hizba állítani, ha az illetékes tanács végrehajtóbizottsága előtt a kocatulajdonos igazolja, hogy a hizba állítandó anyakoca helyett fiatal süldőkocát állít tenyésztésbe és annak bebuzgatását fedeztetési jeggyel igazolja. Ugyanígy a kényszervágott anyakoca helyett is süldőkocát köteles tenyésztésbe állítani a tulajdonos.

Gondoskodik a rendelet arról is, hogy a köztenyésztésben, valamint háztáji gazdaságban tartott anyakocát a birtokosok az első ízben jelentkező ivarzásakor bebuzgatják. A tenyésztésbe állított süldőkocát hús-sertésnél 9-10 hónapos, zsírsertésnél pedig 11-12 hónapos korban kell először bebuzgatni.

A rendelet a továbbiakban büntető eljárásokat tartalmaz.

/MTI/

MTI BELFOLDI HIREK

B 46. kiadás

1951 december 13 19 óra 15 perc

Szombaton kezdi meg működését az ország legnagyobb autójavító műhelye a Csata-utcában

i Ta/PE/Hné KóM Li K 3 + 2

Bebrits Lajos közlekedés- és postaügyi miniszter szombaton avatja fel a Csata-utcában az V. számú Autójavító Vállalat hatalmas szerelőcsarnokát, amely az ország legnagyobb autójavító műhelye lesz. A 130 méter hosszú csarnok építése során az előregyártott elemek alkalmazásával nagymennyiségű faanyagot takarítottak meg. A tetőszerkezet egy szovjet gép segítségével 14 nap alatt szerelték fel.

Az új szerelőcsarnokban a legkorszerűbb módszerekkel végzik majd a kocsik javítását, jelentősen javul majd az autójavítás minősége és gyorsasága is./MTI/

Már jövő évi előirányzatukon dolgoznak a Tiszalöki Vízlépcső betonozói

i Ta/PE;/Hné KóM Li K + 2

Az évi terv teljesítéséért folyó versenyben kiemelkedő eredményt értek el a téves tervünk egyik bűszkeségének, a Tiszalöki Vízlépcsőnek építői. Az ez évre előirányzott betonozási munkákat 28 nappal korábban teljesítették, elkészítették a turbinák alapépítményeit és szivécatornáját. December 3-ától is hasonló lendülettel folytatják az építkezést s jelenleg már a jövő évre előirányzott betonozási munkákból is elvégeztek kétezer köbmétert.

A terv teljesítéséhez nagy segítséget jelentett a hatalmas építmény két oldalán felállított két nagyméretű toronydaru, amelyek egymással szemben dolgoztak./MTI/

Sajtóértekezlet az Országos Találmányi Hivatalban a Gazda-mozgalmi javaslatok elbírálási módjáról

t SB/Hm/Hné Hk K 4

Az Országos Találmányi Hivatalban csütörtökön sajtóértekezleten ismertették a Gazda-mozgalmi javaslatok elbírálásának módját. Kezdetben ugyanis az a téves álláspont alakult ki, hogy a Gazda-mozgalmi javaslatok nem újítási javaslatok, holott ezeket újításként kellett volna kezelni.

/Folyt.köv./ TL

MTI BELFOLDI HIREK

B 46. kiadás

1951 december 13 19 óra 15 perc

Szombaton kezdi meg működését az ország legnagyobb autójavító műhelye a Csata-utcában

i Ta/PE/Hné KöM Li K 3 + 2

Bebrits Lajos közlekedés- és postaügyi miniszter szombaton avatja fel a Csata-utcában az V. számú autójavító Vállalat hatalmas szerelőcsarnokát, amely az ország legnagyobb autójavító műhelye lesz. A 130 méter hosszú csarnok építése során az előregyártott elemek alkalmazásával nagymennyiségű faanyagot takarítottak meg. A tetőszerkezet egy szovjet gép segítségével 16 nap alatt szerelték fel.

Az új szerelőcsarnokban a legkorszerűbb módszerekkel végzik majd a kocsik javítását, jelentősen javul majd az autójavítás minősége és gyorsasága is./MTI/

Már jövő évi előirányzatukon dolgoznak a Tiszalöki Vízlepcső betonozói

i Ta/PE;/Hné KöM Li K + 2

Az évi terv teljesítéséért folyó versenyben kiemelkedő eredményt értek el öt éves tervünk egyik bűszkeségének, a Tiszalöki Vízlepcsőnek építői. Az ez évre előirányzott betonozási munkákat 28 nappal korábban teljesítették, elkészítették a turbinák alapépítményeit és szivócsatornáját. December 3-án óta is hasonló lendülettel folytatják az építkezést a jelenleg már a jövő évre előirányzott betonozási munkákból is elvégeztek kétezer köbmétert.

A terv teljesítéséhez nagy segítséget jelentett a hatalmas építmény két oldalán felállított két nagyméretű toronydaru, amelyek egymással szemben dolgoztak./MTI/

Sajtóértekezlet az Országos Találmányi Hivatalban a Gazda-mozgalmi javaslatok elbírálási módjáról

t SB/Hm/Hné Hk K 4

Az Országos Találmányi Hivatalban esztörtökön sajtóértekezleten ismertették a Gazda-mozgalmi javaslatok elbírálásának módját. Kezdetben ugyanis az a téves álláspont alakult ki, hogy a Gazda-mozgalmi javaslatok nem újítási javaslatok, holott ezeket újtásként kellett volna kezelni.

/Folyt.köv./ TL

M T I B E I F O L D I H I R E K

B 47. kiadás

1951 december 13 19 óra 20 perc

/Sajtóértekezlet az Országos Találmányi Hivatalban...folyt/

t SB/Hm/Iné Hk K

A Gazda-mozgalmi javaslatokat be kell vezetni az ujitási naplóba, be kell mutatni a vállalat vezetőjének, hogy ezután az ujitási bizottság minősítse és határozzon elforadása kérdésében. Majd az előkalkuláció által kimutatott gazdasági eredmény alapján meg kell állapítani ésszerű időre ki kell fizetni az ujitási rendelet értelmében járó díjat.

A Gazda-mozgalmi keretében előterjesztett javaslatok nagyrésze termelési ésszerűsítés, mivel az anyag és a hulladék jobb kihasználását teszi lehetővé anélkül, hogy ezekből előállított termékek szerkezetét vagy az előállítási műszaki formáját megváltoztatná. Ebben az esetben az ujitási rendelet 5.§-al. bekezdésében meghatározott díj 50 százalékát kell kifizetni. Ha a javaslat műszaki tökéletesítést is magában foglal, akkor az ítélt díj a grafusban megállapított díj 100 százalékával kell jutalmazni. Ha a javaslat csak egy feladatot mutat kiűzését tartalmazza, nem nevezhető ujitásnak. A javaslattevőnek azt is közölnie kell, hogy a gazdaságos felhasználás milyen módon valósítható meg.

Ha a javaslat például fémhulladékkal vonatkozik, amelyet egy másik üzemben felhasználhatunk, akkor a gazdasági eredményt a fémhulladék ára és a vételár közötti különbség adja. Ezen alapján kell tehát az ujitást kifizetni. Abban az esetben, amikor a gazdasági eredmény valamely okból nem állapítható meg, az ujitási rendelet 3. §-ának 3. bekezdését kell alkalmazni és így a javaslattevő részére ugyanevett eszmei díjat kell megállapítani. Ugyancsak eszmei díjat kell megállapítani akkor is, ha a javaslatra fordított munka, utanjáratás, kísérlet nem áll eredményt a gazdasági eredménnyel. /MTI/

MTI BELFOLDI HIREK

B 48. kiadás

1951 december 13. 20 óra 20 perc

Sztáhanovista vágárok párosversenyfelhívása

Bék SB/Jné/Hné K + 4

Szabó Sándor, a Tatabányai Felső Szénbányák IX-es aknaüzemének sztáhanovista vágárja Sztálin születésnapjának visztelésére és az évi terv teljesítése érdekében versenyre hívta a Vértésbakonyi Szénbányák pusztaváni aknaüzemének kiváló bányássát, Urbán Józsefet. Szabó ígéretet tett, hogy havi termelési előirányzatát 140 százalékra teljesíti és csapatának tagjaival száz százalékos betartja a munkahelyen való rendelkezésközpontosságot.

Szabó Sándor példája nyomán Fodor András sztáhanovista vágár is párosverseny társat keresett magának. Versenyre szólította Székely Istvánt, a Vértésbakonyi Szénbányák kisgyőri bányászati üzemének élénk dolgozóját. A versenyfelhívásban Fodor is megfogadta, hogy 140 százalékra teljesíti havi termelési előirányzatát és csapatának tagjai között egyetlen igazolatlan műszakulazás sem lesz. A verseny időtartamát december 1-től 1952 március 31-ig terjedő időt határozta meg.
/FTI/

A Béke-filmnapok megnyitó ünnepsége

D E Jné/Hné FT Bn 4

December 13-án, csütörtökön este ünnepélyes keretek között nyitották meg a szikra Filmstúdióban az országwide meginduló "Béke-filmnapokat", melyeket az Országos Béketanács és a Kozgkép-üzemi Vállalat rendez. A filmnapok keretében bemutatásra kerül a Szovjetunió, valamint hazánk és a többi népi demokráciák filmművészetének több kiváló alkotása, melyek éles fegyverek a békéért vívott harcban.

A megnyitó ünnepséget, melyen részt vett kulturális életünk több kiváltsága, az ipari termelés és a mezőgazdaság számos kiváló dolgozója, a Vasas Központi Képzőegyesület énekszámait vezették be, majd Horváth Ferenc, az Országos Béketanács tagja, a Magyar Népi Hadsereg szikráinak igazgatója szavalt el Benjámín Laszló: "800 milli című költeményét. Ezután Háy Gyula Kosuth-díjas író mondott ünnepi beszédet.

/Háy Gyula beszédét korábbi kiadásainkban közöltük/.
Háy Gyula nagy tapsal fogadott beszéde után bemutat-
ták a szovjet filmművészet remekművét, Pavlenko és Csiaureli Sztálin-
díjjal kitüntetett alkotását: "Az Eskü" című filmet./FTI/

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 49. kiadás 1951. december 13. 31 óra 15 perc

Mintegy hétszázezer forint jutalmat kapnak az őszi csucsforgalomban kitért vasutasok

i Ta/am/EB MV Li K 3 +2

A befejezéshez közeledik a vasutas dolgozók nagy erőpróbája, az őszi csucsforgalom lebonyolítása. A vasút vezetősége az idén mintegy hétszázezer forint jutalomban részesíti az őszi csucsforgalom ideje alatt kitért legkiválóbb dolgozókat. Harminchárom különféle szolgálati és -mozdonyvezetők, fűtők, forgalmisták, pályaépítők, stb. - legjobbjai ezer forintot kapnak, a második helyezettek nyolcszáz forint jutalomban részesülnek, a harmadik helyezettek jutalma hatszáz forint. A legkiválóbb brigádok 1600 forintot kapnak. Jutalomban részesítik az egyes vasutigazgatóságok legjobbjait is: az első három helyezettek 500, 350, illetve 250 forint jutalmat kapnak.

A jutalmakat január első felében osztják ki ünnepek keretében. /MTI/

/A Magyar Tudományos Akadémia....1.folyt/ TP/HK/Hné Bn

Csütörtök délután a Magyar Tudományos Akadémia 1951 évi nagygyűlésének előadásain a nyelv- és irodalom és zenetudományok osztályának ülésén Kniezsa István akadémikus "A dunántúli szlávok nyelve a honfoglalás korában" címmel tartott előadást az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészeti karának tanácstermében. Az irodalomtörténeti kongresszus nagyszámu részvevői az Eötvös Loránd Tudományegyetem aulájában meghallgatták Waldapfel Józsefnek, az Akadémia levelezőtagjának Madách Imréről tartott előadását. A társadalmi-történeti tudományok osztályának nyilvános osztyűlésén Elekes Lajos Hunyadi Jánosról tartott előadást. A matematik és természettudományok osztyűlésén nagyszámu hallgatóság előtt Szőkefalvi-Nagy Béla, az Akadémia levelezőtagja, Szele Tibor, Kalmár László levelezőtag és Hajós György levelezőtag a magyar matematikusok ez évi eredményeiről számoltak be. A felsorolt előadások után külföldi vendégeink részvételével élénk, termékeny vita fejlődött ki.

Az orvosi tudományok osztyűlya a Tudományos Akadémia vegyészcsoportja a Semmelweis-teremben tartották együttes ülésüket, amelyen id. Issekutz Béla akadémikus, Vályi-Nagy Tibor, valamint Kránci András tartottak nagy érdeklődéssel kísért előadást.

A Magyar Tudományos Akadémia műszaki osztyűlyának földtani állandó bizottsága a bányászati bizottsággal együtt ülést tartott a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének Reáltanoda-utcai székházában. Kertai György "Ásványolaj és földgázkutatásunk időszeri kérdései" címen, Gyulai Zoltán a másodlagos olajtermelés hazai lehetőségeiről tartott előadást. Az utóbbi előadáson részt vett Georg Spackeler, a Német Demokratikus Köztársaság tudósküldöttségének bányamérnök tagja is.

/Folyt.köv./

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 50. kiadás

1951 december 13

12 óra — perc

/A Magyar Tudományos Akadémia...2.folyt/ t TP/HK/Hné Bn

Az Akadémia könnyűipari állandó bizottságának osztály-ülésén Lakner Kálmán, valamint Fehér István tartottak előadást. A hidrologiai állandó bizottság a METESZ Szalay-utca 4 szám alatti székházában tartott ülésén Papp Ferenc "Gyógyviz- és forrásvizsgálatok újabb tudományos eredményei"-ről, míg Papp Szilárd a vízellátás minőségének javítására vonatkozó újabb kutatási és gyakorlati eredményekről számolt be.

V. P. Nyikityin akadémikus a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének székházában csütörtök délután megbeszélést tartott a Vas- / Kutató Intézet kutató tudósaival, a kohó- és gépipari minisztérium szakembereivel, valamint nehéziparunk legkiválóbb hegesztési szakmérnökeivel és sztahanovistáival. V. P. Nyikityin rendkívül érdekes előadásban számolt be a Szovjetunió hegesztési technikájának újabb eredményeiről és számos hasznos tanácsot adott a megjelent szakembereknek. V. P. Nyikityin akadémikus előadását Hevesi Gyula akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia műszaki tagozatának titkára köszönte meg meleg szavakkal. /MTI/

Időjárásjelentés

Hné/Hné K A Meteorológiai Intézet jelenti december 13-án, csütörtökön 21 órakor:

Atmeneti enyhülés

Nyugat- és Közép-Európában lassu enyhülés indult meg, mert északnyugat felől enyhébb légtömegek érkeztek szárazföldünk fölé. Ezzel szemben Finnországban keresztül újabb hideghullám tör előre és emiatt ott mínusz 19 fokig hűlt le a levegő.

Hazánkban csütörtökön felhős volt az ég, az ország északi és keleti vidékeiről kisebb havazást jelentettek. A hőmérséklet általában mínusz 1 plusz 4 fokig emelkedett, Sopronban és Magyarvárárott azonban elérte az 5 fokot.

Budapesten csütörtökön 21 órakor a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás péntek estig: felhős idő, ködképződés, több helyen havazás, havas eső, eső. Hőmérséklet, időnként élénk nyugati-északnyugati szél. A hőmérséklet keleten kissé emelkedik, nyugaton már változik.

Várható hőmérsékleti értékek Budapestre péntek reggel: mínusz 1 plusz 1, délben 3-5 fok között. /MTI/

V e r e